

Is de Amerikaanse democratie nog wel een democratie?

foto van B. Doherty

Geschiedenis/Maatschappijleer
Laurens Reyn (6v2), Casper van den Bosch (6V3), Jesse Streuer (6V1)
15 januari 2021

Samenvatting

In dit project beantwoorden wij de vraag: is de Amerikaanse democratie nog wel een democratie? Om deze vraag te beantwoorden moeten er eerst een aantal anderen vragen beantwoord worden. Om te beginnen gaan we in op de vraag: wat is democratie en waar moet een democratie aan voldoen om als democratie te worden geclassificeerd? Wij zullen als antwoord op deze vraag de verschillende vormen van democratie en de eisen waar een democratie aan moet voldoen behandelen. Vervolgens zullen we een uitgebreide geschiedenis geven over de democratie van Amerika en hoe de democratie is gevormd tot wat het nu is. Hierna volgt een uitleg over het huidige Amerikaanse systeem en hoe dit precies in elkaar zit. Daarna komt een hoofdstuk waar de punten waarin het Amerikaanse systeem voldoet en de punten waarin het tekort schiet worden behandeld. In dit hoofdstuk zal er een antwoord op onze hoofdvraag naar boven komen. Ten slotte hebben wij een hoofdstuk geschreven waarin we beschrijven hoe het Amerikaanse systeem verbeterd kan worden. In de conclusie zullen we onze bevindingen benoemen en dit in een eindvoorstel verwerken.

foto van A. Edelman

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inleiding	5
Wat is democratie en waar moet een democratie aan voldoen om als democratie te worden geclassificeerd?	6
De oorsprong van de democratie	6
De directe democratie	7
Indirecte democratie	7
Waar moet een democratie aan voldoen?	7
Hoe is de Amerikaanse democratie ontstaan?	10
De kolonisatie van Amerika	10
Begin van de onafhankelijkheid	11
Verloop van de oorlog	11
De eerste president van Amerika	13
Hoe zit het Amerikaanse stelsel in elkaar en met welke intenties is de Amerikaanse democratie gecreëerd?	14
Het ontstaan van politieke partijen	14
Democraten	15
Republikeinen	15
Scheiding van de macht	15
Hoe zit de Amerikaanse regering in elkaar?	16
Waarin voldoet het Amerikaanse systeem aan een democratie en waarin schiet het tekort?	17
Het Amerikaanse kiesstelsel	17
Afschaffing Electoraal College	19
De Amerikaanse democratie is niet representatief	19
Is er wel sprake van een democratie in Amerika?	20
Hoe kun je het systeem verbeteren?	21
Nieuw kiesstelsel	21
Hoe kan er naar iedereen worden geluisterd?	21
Een nieuw systeem is nodig	22
Voorstel 1: De functionele democratie	22
De invulling van de functionele democratie op nationaal niveau	23
Voorstel 2: de directe democratie	24
Criteria	27
Representatie	27
Efficiëntie	28
Realisme	29
Conclusie	30

Aanbevelingen voor vervolgonderzoek	31
Literatuurlijst	32
Logboek	36

Inleiding

Wij hebben niet lang hoeven nadenken over het onderwerp van ons profielwerkstuk. De democratie in Amerika is een interessant en relevant onderwerp waar wij afgelopen jaar (2020) meer dan ooit mee geconfronteerd werden. Deze inleiding is amper een week na de bestorming van het Capitool geschreven, het Capitool, de zetel van de volksvertegenwoordiging van de Verenigde Staten. Deze laatste vier jaar zijn erg chaotisch geweest in de Amerikaanse politiek, er is een grote verdeeldheid in het land tussen pro-Trump en anti-Trump supporters. Oftewel rechts en links, en dat is een groot probleem voor veel Amerikanen. Er is een duidelijke politieke scheiding die in de afgelopen vier jaar is versterkt door Donald Trump.

In 2016 verbaasde de verkiezing met Trump ons voornamelijk omdat hij de minderheid van stemmen kreeg maar toch had gewonnen. Wij wisten niet dat er democratieën waren die op deze manier functioneerde. Ook hadden we het gevoel dat niet iedere Amerikaanse burger president kan worden terwijl je dit wel in het land van: 'democracy, rights, liberty, opportunity and equality' zou verwachten. We wisten dat er honderden miljoenen dollars nodig zijn voor een succesvolle campagne terwijl niet elke Amerikaan dit heeft. Ook vroegen wij ons af welke andere partijen die niets met de politiek te maken hebben toch invloed hebben op politiek gebied en wat de gevolgen hiervan zijn voor Amerika.

Het was voor ons schokkend om te realiseren hoeveel er wel niet fout kon zijn aan de 'democratie' van Amerika. En daarom besloten wij om dit uit te zoeken voor ons profielwerkstuk. Maar niet alleen dat, wij wilden onze eigen oplossing bedenken. Met behulp van deskundigen zijn wij ook aan de slag gegaan met de vraag: hoe de democratie van Amerika weer democratisch kan worden?

Wat is democratie en waar moet een democratie aan voldoen om als democratie te worden geclassificeerd?

de·mo·cra·tie (de; v; meervoud: democratieën)

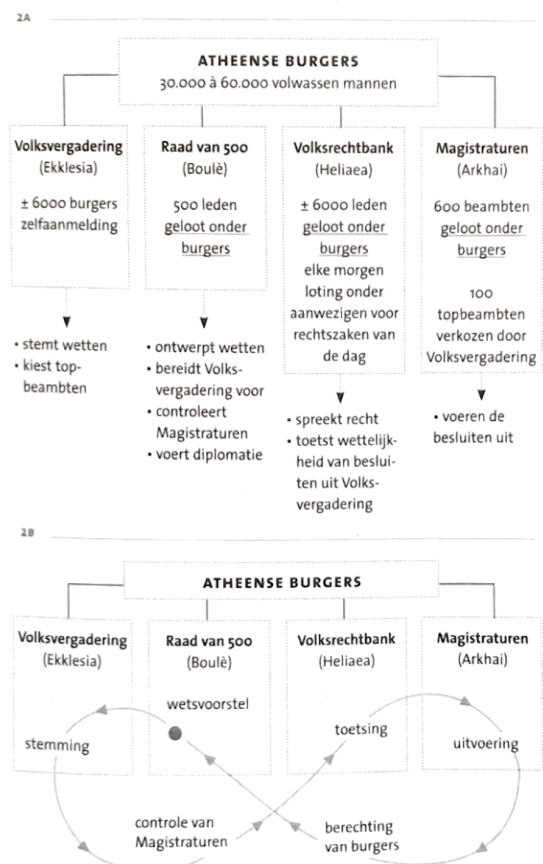
- 1 staat(svorm) die aan het hele volk invloed op de regering toekent: *parlementaire democratie*
democratie waarin de regering verantwoording verschuldigd is aan een parlement van door het volk gekozen vertegenwoordigers

Voordat we de VS kunnen declassificeren als een democratie moeten we eerst vaststellen wat een democratie is, waar moet een staatsvorm aan voldoen om als een volwaardige democratie te worden gezien. Voordat we dat gaan doen kijken we eerst naar de democratie zoals die in Athene ontstond. Ook leggen we uit wat voor verschillende soorten democratieën er zijn zoals de directe, indirecte, parlementaire en presidentiële democratie.

De oorsprong van de democratie¹

De Atheense democratie is de oudste bekende vorm van democratie. Hoe moet een democratie eruit zien? De oorsprong van het woord democratie: *dèmos*: het volk, *kratein*: regeert, het volk regeert. Hoe moet het volk dan regeren? Daar is over de eeuwen heen heel wat over gediscussieerd. De Atheense democratie wordt vaak als oorsprong van de democratie gezien, de democratie waarmee ze daar bestuurden was een directe democratie, het volk had directe inbreng in hoe het land bestuurd moest worden. Echter bestond een 'burger' in Athene uit een andere selectie mensen dan wij nu kennen. Een burger was je alleen als man en wanneer je was geboren in Athene. Ook moest je vrij zijn, geen slaaf, geen gevangene en je had geld nodig.

FIGUUR 2A + B Belangrijkste organen van de Atheense democratie (vijfde en vierde eeuw voor Chr.) en de verdeling van de wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht

Afbeelding van Tegen de verkiezing
van David van Reybrouck

¹ https://nl.wikipedia.org/wiki/Atheense_democratie

De directe democratie²

Bij een directe democratie bepaalt het volk direct mee over besluiten die de regering maakt. Deze democratie

lijkt het meest op hoe de oude Grieken vroeger democratie voerden. Tegenwoordig komt dit alleen nog in Zwitserland voor waar burgers door middel van referenda over staatszaken stemmen. Op lokaal niveau zijn er in Nederland wel experimenten met directe democratie³. Bijvoorbeeld wanneer gemeenten een plan hebben met drie voorstellen, vragen ze door middel van referenda welk voorstel de bevolking het beste vindt. Hieruit is gebleken dat dit goed kan werken op lokaal niveau. Op nationaal niveau is Zwitserland de enige directe democratie die goed blijkt te werken.

Indirecte democratie⁴

Deze democratie komt in erg veel landen voor, er worden volksvertegenwoordigers aangewezen door de bevolking en deze volksvertegenwoordigers zijn degene die tijdelijk de stem van het volk moeten vertegenwoordigen.

Er zijn verschillende varianten van de indirecte democratie, zo heb je het parlementaire stelsel waarin het volk het parlement kiest (in Nederland de tweede kamer) maar niet de regering (koning en ministers) meestal doet de regering wetsvoorstellen en moeten deze door een meerderheid van het parlement worden goedgekeurd.

Een ander stelsel is het presidentieel stelsel, in dit stelsel is er sprake van een president die aan het hoofd staat. De president wordt door het volk gekozen in een directe verkiezing en de president met zijn of haar ministers hoeft geen goedkeuring van het parlement als zij een nieuwe wet willen invoeren. Amerika is een voorbeeld van een presidentieel stelsel en wij zullen hier dus dieper op ingaan.

Waar moet een democratie aan voldoen?⁵

- Er is een volksvertegenwoordiging

De volksvertegenwoordiging moet rechtstreeks door het volk gekozen zijn. Omdat er in Amerika dus een presidentieel stelsel is wordt er op één volksvertegenwoordiger gestemd. Alleen is het belangrijk dat deze volksvertegenwoordiger niet alle macht heeft. In Amerika is dat niet het geval, maar een president kan veel dingen voor elkaar krijgen, zonder toestemming van tegenstanders.

- Er zijn eerlijke verkiezingen

Een eerlijke verkiezing moet ook aan een paar eisen voldoen om democratisch te zijn, er moet een vrije keuze zijn tussen onafhankelijke concurrerende partijen. Ten tweede moet een verkiezing geheim zijn, dit is zo omdat een kiezer niet op zijn stemgedrag benaderd mag worden. Als dit wel gebeurd kan dit de keuze beïnvloeden en de verkiezingen niet eerlijk laten verlopen. Er mag ook niet geknoeid worden met de stemmen. Dit spreekt behoorlijk

² https://wikikids.nl/Directe_democratie

³ <https://vng.nl/artikelen/thema-3-directe-democratie>

⁴ <https://historiek.net/directe-indirecte-democratie-betekenis/82976/>

⁵

<https://prodemos.nl/kennis-en-debat/publicaties/informatie-over-politiek/wat-is-een-democratie/kenmerk-representatieve-democratie/>

voor zich maar dit jaar beweerde Donald Trump wel dat de telling oneerlijk is verlopen, echter was hier geen bewijs voor. De verkiezingen moeten ook met een bepaalde regelmaat plaatsvinden, vaak 4 jaar, en uiteraard geldt er een algemeen kiesrecht dus iedereen boven de 18 mag stemmen.

- Er is machtscheiding

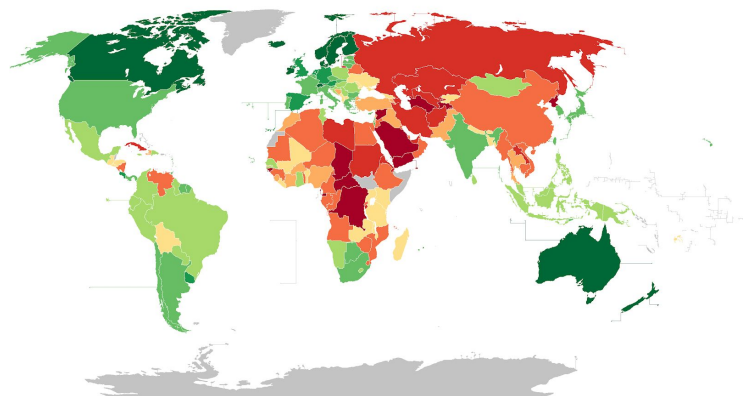
De trias politica betekent dat er een wetgevende, uitvoerende en rechterlijke macht is. Onder de wetgevende macht verstaan we in de meeste gevallen het parlement, de uitvoerende macht is de regering en de rechterlijke macht zijn degenen die erop toezien dat de wet wordt nageleefd. Zonder deze scheiding kan één van deze drie groepen te veel macht krijgen. Een voorbeeld van een land waarin dit niet gebeurde is nazi-Duitsland. De nazi partij van Adolf Hitler had alle 3 de machten waardoor het een totalitaire staat werd en willekeur ontstond binnen het rechtssysteem.

- Er wordt gestreefd naar gelijkheid

Dit is niet altijd zo geweest. Tegenwoordig is iedereen in de ogen van de wet wel gelijk. Feitelijk gezien, wordt niet iedereen altijd hetzelfde behandeld maar dat neemt niet weg dat alle burgers dezelfde rechten en plichten hebben. Een recent voorbeeld dat aantoont dat er ongelijkheid is binnen Amerika zijn de demonstraties tegen racisme met als aanleiding de dood van de donkere man George Floyd. Afrikaans-Amerikaanse mensen voelden zich gediscrimineerd en niet gelijk behandeld. De democratisch gekozen president Donald Trump riep de 'national guard' op oftewel het leger moest bij deze protesten tegen racisme de mensen in bedwang houden. Maar toen er protesten uitbraken tegen de politieke tegenstander van Donald Trump deed hij dit niet. De protestanten (aanhangers van Trump) bestormden het capitol en alsnog werd dit keer het leger niet ingezet. Heel opmerkelijk dat wanneer er protesten worden gehouden door grotendeels afrikaans-amerikaanse mensen het leger tegen ze wordt ingezet en wanneer de aanhangers van de president het capitol bestormen, er niets wordt gedaan.

- Er is een Grondwet

De Grondwet is het fundament voor een democratische samenleving, hierin staan de basisregels waar iedereen zich aan moet houden. Als de Grondwet niet wordt gehandhaafd ontstaat er willekeur en chaos.

- Vrijheid staat bovenaan

In een democratie is vrijheid het belangrijkste wat er is. Een voorbeeld is de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van meningsuiting is niet een uitnodiging om alles en iedereen uit te schelden in de naam van de vrijheid van meningsuiting. Wanneer iemand schuldig is aan het zaaien van

haat dan geeft een onafhankelijke rechterlijke macht hier een oordeel aan. Maar de bestuurders van een land mogen de vrijheid van meningsuiting niet beperken, dit schendt de Grondwet en dus de democratie.

- Er zijn vrije media

Een democratie gaat niet zonder vrije media, burgers moeten de vrijheid hebben om op de manier hoe ze zelf willen geïnformeerd te worden over politieke en maatschappelijke thema's. Een voorbeeld van een plek waar dit niet gebeurt is Noord-Korea, mensen hebben hier geen idee wat er in het buitenland gaande is en kunnen gehersenspoeld worden door de overheid. De overheid kan op elk nieuwskanaal laten horen dat het goed gaat met de economie terwijl dit niet zo is, maar de mensen zullen toch denken dat het goed met de economie gaat, omdat de waarheid niet bekend wordt gemaakt.

Hoe is de Amerikaanse democratie ontstaan?

De Italiaanse ontdekkingsreiziger Christoffel Columbus wordt gezien als de ontdekker van Amerika, in 1492 kwam hij aan in Amerika. Echter dacht hij dat het Indië was en is er voor zijn dood nooit achter gekomen dat dit niet het geval was. Voordat Columbus in Amerika aankwam was Amerika al bewoond. De inheemse bevolking waren afstammelingen van de migranten uit Siberië die via de Beringstraat naar Noord- en Zuid-Amerika zijn getrokken.

De kolonisatie van Amerika

De eerste kolonisten die in Amerika gingen wonen waren vooral mensen die wegens hun geloof hun eigen land verlieten. Onder deze groep vallen ook de 'Pilgrim fathers' die eerst vanuit Engeland naar Leiden gingen en in 1619 een nieuw leven begonnen in de 'nieuwe wereld' oftewel Amerika. Voordat de Pilgrims aan land kwamen stelden ze het Mayflower Compact op waarin de overeenkomst over de gemeenschap en het bestuur wordt vastgesteld. Het Mayflower Compact was met democratische normen opgericht en was de voorloper van de constitutie.

Ook de Nederlanders waren erg betrokken met de kolonisatie, in 1624 kwamen de Nederlanders aan in het Oosten van Amerika en noemde de plek waar ze aanlegden 'New Amsterdam'. New Amsterdam viel 40 jaar later weer in de handen van de Engelsen en zij noemde het: New York.⁶

Pilgrim fathers in de winter
Schilderij van George Henry Boughton

⁶ <https://www.lakenhal.nl/nl/verhaal/pilgrims-naar-amerika>

Begin van de onafhankelijkheid

Inmiddels waren er 13 koloniën in Amerika en deze stonden onder het gezag van de Engelse koning. Er waren veel conflicten tussen de koloniën en Engeland omdat de Engelsen veel belasting vroegen van de koloniën en zij dit weigerden te betalen zonder dat ze inspraak zouden krijgen in het nationale bestuur. De Boston tea party wordt gezien als een directe aanleiding van de onafhankelijkheidsoorlog. Thee was ontzettend populair in deze tijd en toen de thee die door de Engelsen werd geëxporteerd naar Amerika nog duurder werd voor de Amerikanen wegens belastingverhoging gingen de Amerikanen gesmokkelde thee uit Nederland kopen. Dit leidde tot het verlenen van een monopolie op thee voor de Britse Oost-Indische Compagnie waardoor de prijzen daalden en concurreerden met de prijs van de gesmokkelde thee. De Amerikanen zagen door deze actie heen en zij wilden de thee van de Engelsen niet, de Amerikanen gingen de import van thee vanuit Engeland boycotten. In Boston was één van de weinige havens die nog Engelse schepen toe liet. In 1770 sloeg de vlam in de pan en bij een opstootje in Boston schoten Engelse soldaten vijf burgers dood, en als reactie bestormden tientallen kolonisten verkleed als inheemse Amerikanen de Engelse boten en gooiden kisten vol met thee van boord.⁷

Verloop van de oorlog

Na de Boston tea party sturen 12 van de 13 staten in totaal 56 personen naar het eerste continentale Congres. Deze mannen dragen de kolonisten op dat zij behalve de thee ook de andere Britse goederen te boycotten en de Britse wetten moeten negeren. De protesten worden steeds serieuzer en de Amerikanen richten ook een eigen militia op die de 'minutemen' heten, ze heten zo omdat ze binnen enkele

minuten klaar staan om de strijd aan te gaan. De Engelsen zagen dit als dreiging en de Engelse

generaal stuurde een klein leger van 700 man naar een wapenopslag van de kolonisten om deze te vernietigen. De kolonisten waren echter gewaarschuwd en de minutemen kwamen de Engelsen tegemoet. De twee legers ontmoetten elkaar in Lexington en toen er een schot werd gelost begon het gevecht. De minutemen waren eerst in de minderheid en dus moesten zij terugtrekken naar Concord, hier kwamen allerlei andere minutemen om hun te helpen. De Britten waren dit keer in de minderheid en verloren de slag bij Concord, tijdens het terugtrekken naar Boston werd het Britse leger door allerlei lokalen minutemen troepen belaagd. Deze nederlaag leidde tot groot gezichtsverlies voor de Engelsen, dit inspireerden duizenden kolonialen om in opstand te komen

Washington crossing the Delaware
Schilderij van Leutze

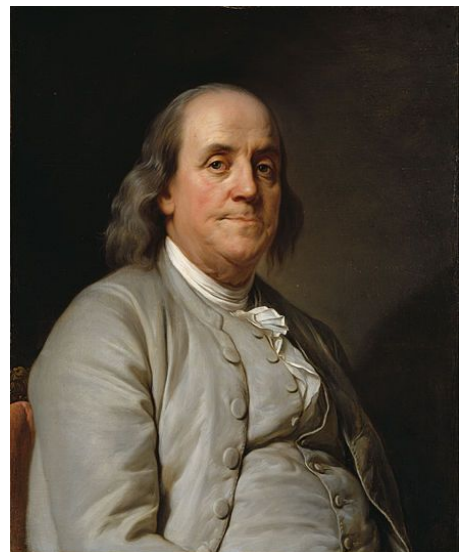
⁷ <https://historiek.net/boston-tea-party-1773/9530/>

tegen de Britten en Boston te gaan belegeren. Een jaar hierna werd Boston veroverd door de kolonialen onder leiding van George Washington. Op 4 juli schrijft Thomas Jefferson de 'Declaration of independence' waarin bepaalde dingen staan die iets weg hebben van een grondwet zoals: all men are created equal. Op 4 Juli wordt de Declaration of independence ondertekend en deze dag wordt nog steeds gevierd.

De koning van Engeland legde zich er niet zomaar bij neer en stuurde een vloot van 130 oorlogsschepen naar New York en deze vestigen zich op Staten Island. De Amerikanen zaten niet veel verderop in Brooklyn Heights waar ze een aanval afwachtten van de Engelse troepen. Toen ze eenmaal aanvielen troffen de Amerikanen een klein leger wat achteraf een afleidingsmanoeuvre bleek te zijn. Een groot deel van het Engelse leger kwam van de andere kant waardoor de Amerikanen omsingeld waren. De Amerikanen trokken terug naar Brooklyn Heights waar ze aan de ene kant het Engelse leger voor zich hadden en aan de andere kant een rivier. Tijdens hevige mist konden de Amerikanen ontsnappen over de rivier. Het leger van Washington werd opgejaagd door het Engelse leger en leidde veel verliezen.

George Washington en zijn troepen overwinterden op de grens van New Jersey, de plek waar de Engelsen zaten. Het was een strenge winter en de Engelsen verwachtten geen aanval in de winter dus dit was precies wat Washington deed. Washington veroverde Trenton en dit was een teken voor de Amerikaanse troepen dat de oorlog nog niet verloren was. In de 10 daaropvolgende dagen versloeg Washington drie keer van de Engelsen en veroverde Princeton. Door al deze overwinningen in het Noorden gingen de Engelsen zich focussen op de zuidelijke staten.

Ondertussen is Benjamin Franklin naar Frankrijk gereisd om een alliantie aan te gaan met de grootmacht. De Fransen stemden ermee in maar in ruil voor hun hulp moesten de Amerikanen ook voor de Fransen klaar staan in een oorlog tegen de Engelsen. De Engelsen zagen deze alliantie als een grote dreiging en probeerde nog een compromis te sluiten met de Amerikanen door te beloven dat zij geen belasting meer hoeven te betalen. Deze poging kwam echter veel te laat. De Spanjaarden en de Nederlanders gingen zich later ook mengen met het conflict en vochten aan de kant van de Amerikanen. Ondanks deze nieuwe bondgenoten was het een groot probleem voor de Amerikanen dat de Engelsen de zuidelijke staten aanvielen. De Engelsen veroverde grote delen van de zuidelijke staten. Als reactie hierop stuurde Washington de generaal 'Nathanael Greene' erop af en hij voerde een lange veldslag waar meer Engelsen dan Amerikanen stierven en dus voelde als een overwinning.

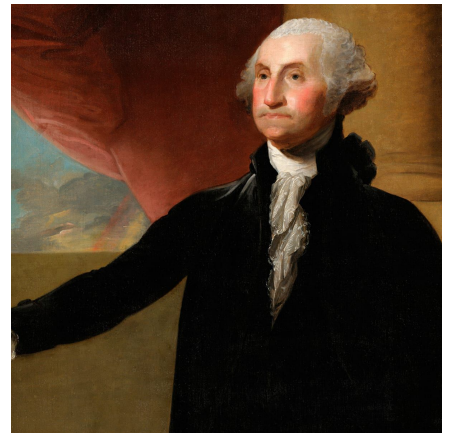
Benjamin Franklin
Schilderij van Joseph Duplessis

De Engelsen bedachten na deze nederlaag dat als ze het zuiden wilden veroveren, ze eerst de leverings basis van de Amerikanen moesten veroveren. De staat Virginia werd gezien als leverings basis en daarom trokken de Engelsen vanuit het zuiden naar Virginia en specifiek de stad Yorktown. De Amerikanen kregen echter veel versterking van de Fransen en hadden hierdoor een sterk leger in het Noorden. George Washington wilde de Engelsen die in New York zaten aanvallen maar de Fransen adviseerden om dit niet te doen en in plaats daarvan de Engelsen in Yorktown aan te vallen. Washington trok naar Yorktown samen met de

Franse versterking en hier versloegen ze na een paar maanden de Engelsen. Dit was de druppel voor het Engelse parlement en zij vonden dat de oorlog het niet meer waard was. Uiteindelijk kwamen vertegenwoordigers uit Engeland, Frankrijk en Amerika naar Parijs om over vrede te spreken. Het kwam erop neer dat de Britten hun troepen lieten terugtrekken en hun gebied opgaven, de Amerikanen betaalden wel de schulden die ze nog hadden af aan de Engelsen maar Amerika werd nu erkend als een zelfstandig land.⁸

De eerste president van Amerika

Na de overwinning van Amerika moest er een nieuwe grondwet geschreven worden en dit was behoorlijk lastig aangezien de verschillende staten een hele andere mening hadden over de rechten van de burger. Er werden uiteindelijk tien amendementen geschreven die de basis voor de grondwet zouden vormen. Hierin staat bijvoorbeeld het recht op vrijheid, religie en wapenbezit. In 1787 werd de grondwet ondertekend maar met deze nieuwe grondwet moest er ook een leider komen. Het congres had gauw besloten dat George Washington de leider moest worden. George Washington werd gezien als held van de onafhankelijkheidsoorlog en een andere grote factor was dat hij zich na de oorlog had teruggetrokken naar zijn landgoed en niet uit was op macht. Dit zou betekenen dat hij niet als absolute heerser zou willen regeren. In plaats van de titel van koning of keizer kozen de Amerikanen voor de titel van president omdat dit niet zo verheven klonk. In 1789 werd George Washington officieel beëdigd.⁹

George Washington
Schilderij van Gilbert Stuart

⁸

<https://tiogatours.nl/voorpret/infotheek/geschiedenis/amerika/1775-1783--de-amerikaanse-onafhankelijkheidsoorlog/>

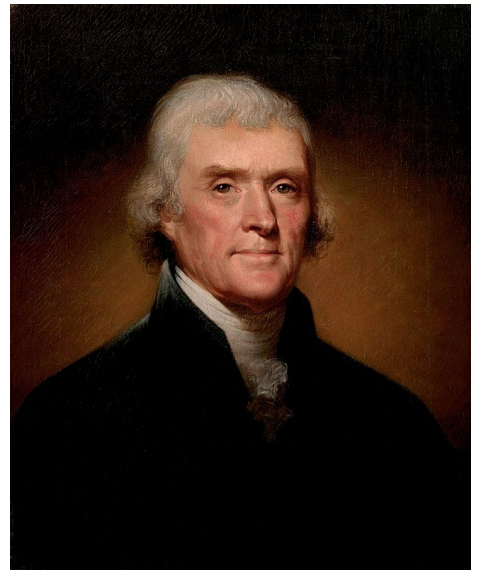
⁹ <https://isgeschiedenis.nl/nieuws/ontstaan-van-de-amerikaanse-grondwet>

Hoe zit het Amerikaanse stelsel in elkaar en met welke intenties is de Amerikaanse democratie gecreëerd?

Het ontstaan van politieke partijen

Toen George Washington president was, was er nog geen sprake van politieke partijen. De Amerikanen waren in de eerste jaren van hun onafhankelijkheid dan ook erg tegen politieke partijen. In Engeland zorgden de politieke partijen juist voor veel verdeeldheid en de Amerikanen wilden deze verdeeldheid voorkomen. Ze vonden ook dat het niet goed zou zijn voor het individu omdat de kiezers zich neer zouden leggen bij standpunten van een partij in plaats van hun eigen mening te laten horen.

Desalniettemin ontstonden er aan het eind van de 18e eeuw politieke partijen. Er was al veel onenigheid bij het maken van de grondwet en dit hielp niet. Sommige staten vonden een federale regering niks en wilden meer macht bij de staten. Thomas Jefferson was iemand die aan de kant stond van de groep die kritiek had op de grondwet en de aanhangers van Jefferson noemde zich de 'Democratic-Republicans', dit was geen officiële partij maar leek er wel op. In 1790 nam Jefferson het op tegen Alexander Hamilton. De groep volgers die achter Hamilton stond noemden zichzelf de 'Federalisten'. Deze twee groepen werden als de voorlopers van de eerste politieke partijen gezien. Tot 1816 was er steeds een kandidaat van de Federalisten en een kandidaat van de Democratisch-Republikeinen maar in 1820 werd er opeens

Thomas Jefferson

geen kandidaat van de Federalisten naar voren geschoven en de Democratisch-Republikeinen hadden vrij spel.

Schilderij van Rembrandt Peale

Toen president John Quincy Adams in 1824 aan de macht kwam waren er veel conflicten met Congresleden omdat hij weer een nationalistische beweging teweeg wilde brengen. Adams splitste samen met zijn aanhangers af van de Democratisch-Republikeinen en vormde de Nationale Republikeinen. Er waren wederom twee partijen die tegenover elkaar stonden. De aanpak veranderde wel, de partijen gingen zich steeds meer richten op het volk door middel van lokale comités. Dit kwam mede door het besluit van meer staten om rechtstreeks hun kiesmannen te laten kiezen. Amerika werd dus een stuk democratischer en mensen begonnen zich meer bezig te houden met politieke kwesties. Toen Andrew Jackson president werd kreeg hij veel tegenstanders die vonden dat hij te autoritair was en deze groep, die voortkwam uit de Nationale Republikeinen, vormden een nieuwe politieke partij genaamd 'de Whigs'. De naam was geïnspireerd door een Engelse politieke partij die zich afzette tegen de koning. De Whigs wonnen de

presidentsverkiezingen twee keer en bestonden maar 20 jaar. In de loop van de jaren kreeg de bevolking steeds meer invloed op de verkiezingen en plannen van de presidentskandidaten werden gericht op het volk met, onder andere, makkelijk taalgebruik. In de jaren 1850 kwam er een nieuwe kwestie die een grote rol speelde op het politieke toneel, dit was de slavernij kwestie. In 1854 werd de Kansas-Nebraska Act getekend waarin stond dat slavernij in de Westelijke staten toegestaan zou worden. Binnen de Whigs partij was er een hoop verdeeldheid binnen de partij, de zuidelijke leiders waren bijna allemaal slaveneigenaren en in het noorden waren ze tegen slaven. Dit gaf ruimte voor de opkomst van een nieuwe partij: de Republikeinen, zij waren unaniem tegen slavernij. Veel van de noordelijke leiders van de Whigs liepen over naar de Republikeinen en de zuidelijke leiders richtte een nieuwe partij op die maar heel kort bestond. Het Noorden en het Zuiden kwamen recht tegenover elkaar te staan en de partijen die erbij hoorden bestaan nu nog steeds.¹⁰

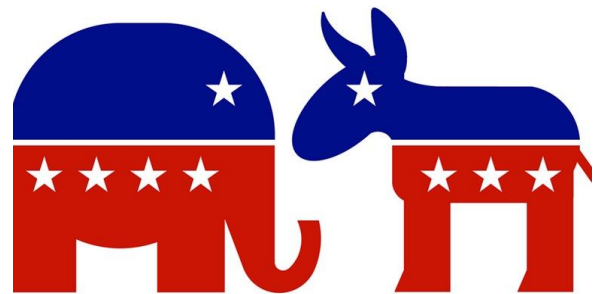
Democraten

De Democraten zijn opgericht in 1828, zij waren eerst de conservatieve partij in Amerika maar dat is in de afgelopen 50 jaar volledig omgeslagen. In de jaren '60 hebben de Democraten burgerrechten wetten doorgevoerd die erg progressief bevonden worden. Zij zetten zich in voor de gewone burger en willen beschermende wetten op het gebied van bijvoorbeeld ziektekosten. De Democraten zetten zich ook in voor minderheden bijvoorbeeld op het gebied van homohuwelijk.

Republikeinen

De Republikeinen zijn in 1854 opgericht en waren toen de tijd de progressieve partij. De eerste Republikeinse president was Abraham Lincoln en hij was verantwoordelijk voor het afschaffen van de slavernij in Amerika. Sinds de jaren '60 is de Republikeinse partij juist de conservatieve partij en zij staan voor minder beperkende wetten en lagere belasting.

De mogelijkheden die de Republikeinen bieden zijn dus vooral voor ondernemers en grote bedrijven aantrekkelijk. Zij staan minder open voor een soepele abortuswet of homohuwelijk. De Republikeinen zijn rechts en de Democraten zijn links maar in Amerika zijn deze termen relatief want als je het met Nederland vergelijkt zijn het allebei behoorlijk rechtse partijen.¹¹

*De olifant is het logo van de Republikeinen
en de ezel van de Democraten*

Scheiding van de macht

Behalve de opkomst van politieke partijen is er nog een belangrijke factor die speelt in het bestuur de Amerika. De 'Trias Politica'. In een eerder hoofdstuk hebben wij gezegd dat de Trias Politica een benodigdheid is voor een democratie. De constitutie van 1789 zorgde voor een scheiding tussen de

¹⁰ <https://isgeschiedenis.nl/reportage/het-begin-van-de-eerste-politieke-partijen-in-amerika>

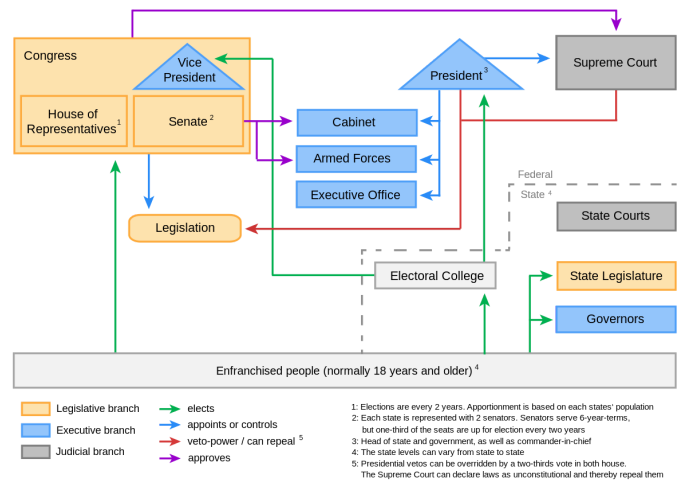
¹¹ <https://www.mrchadd.nl/academy/vakken/maatschappijleer/democraten-en-republikeinen>

uitvoerende, wetgevende en rechterlijke macht. Dit is gebaseerd op de verlichte ideeën van Montesquieu.¹²

Hoe zit de Amerikaanse regering in elkaar?

De Amerikaanse regeringsvorm zit zo in elkaar. 'Het politieke systeem van de Verenigde Staten is een federale constitutionele republiek, waarin de President van de Verenigde Staten (het staatshoofd en de regeringsleider), het Amerikaans Congres en de rechterlijke macht de macht in de nationale overheid delen. De federale overheid deelt soevereiniteit met de deelstaatregeringen van de staten.

De uitvoerende macht wordt voorgezeten door de President en is onafhankelijk van zowel de wetgevende als de rechterlijke macht. *Afbeelding van Wikipedia*

De wetgevende macht is gezeteld in de twee kamers van het Congres: de Senaat en het Huis van Afgevaardigden. De rechterlijke macht wordt uitgevoerd door het Hooggerechtshof en lagere federale gerechtshoven. De taak van de rechterlijke macht is om de Grondwet van de Verenigde Staten en federale wetten en regelingen te interpreteren. Hieronder valt ook het oplossen van conflicten tussen de uitvoerende en wetgevende machten. Hoe de federale overheid eruit moet zien, is vastgelegd in de Grondwet. Twee politieke partijen, de Democratische Partij en de Republikeinse Partij, zijn sinds de Amerikaanse Burgeroorlog de dominante partijen. Er zijn ook kleinere partijen, waaronder de Libertarische Partij, de Groene Partij en de Constitution Party.' (Bron: Wikipedia). De soevereiniteit moest bij het volk komen te liggen zo vonden de founding fathers, althans dat deden ze het volk doen geloven. De reden waarom deze founding fathers voor het electoraal-representatieve stelsel kozen was om het tumult van de democratie buiten de deur te houden! 'Het representatieve bestuur werd ingevoerd in het volle besef dat de gekozen vertegenwoordigers gedistingeerde burgers zouden en moesten zijn, sociaal verschillende van de mensen die hen kozen.' Deze bestuursvorm met gedistingeerde burgers lijkt veel meer op een aristocratie, precies de bestuursvorm waar het Amerikaanse volk vanaf wilde na de Engelse overheersing.

¹² <https://www.amerika.nl/amerika/reisgids/amerikaanse-politiek/scheiding-der-drie-machten/>

Waarin voldoet het Amerikaanse systeem aan een democratie en waarin schiet het tekort?

'Het Amerikaanse kiesstelsel is niet werkelijk democratisch' zegt Maarten van Rossem, volgens hem weet een minderheid van Republikeinse multimiljonairs hun zin te krijgen door een slecht politiek systeem. In de Amerikaanse democratie blijkt de meerderheid van de stemmen niet uit te maken, zo kreeg Trump in 2016 ruim 3 miljoen stemmen¹³ minder dan Hillary Clinton. Al Gore kreeg in 2000 ook 536.000 stemmen¹⁴ meer maar toch won George Bush de verkiezingen. De reden dat dit gebeurd komt door de manier waarop het Amerikaanse kiesstelsel in elkaar zit.

Het Amerikaanse kiesstelsel

We moeten eerst kijken naar de manier waarop iemand wordt verkozen in Amerika. Het begint bij het inschrijven, als je als Amerikaan wilt stemmen moet je geregistreerd zijn als kiezer. Na deze registratie moet je kiezen of je als Democraat, Republikein of onafhankelijke kiezer geregistreerd wilt worden. Als je bent ingeschreven als Democraat of Republikein mag je meedoen aan de voorverkiezingen van je eigen partij. De voorverkiezingen kunnen op twee manieren gehouden worden: primary of caucus. Primary is zoals we het in Nederland kennen, in een stembus maar bij caucus komen mensen naar een ontmoetingsplek (postkantoor, school, buurthuis) en dan stem je op de kandidaat van jouw voorkeur door middel van je hand op te steken. De caucus heeft vaak ook een tweede ronde en tussen de rondes in mogen mensen elkaar proberen te overtuigen van hun mening.

een Caucus

Foto van Charlie Neibergall

Foto van The associated press

¹³ <https://nos.nl/artikel/2149416-verliezer-clinton-kreeg-bijna-3-miljoen-stemmen-meer-dan-trump.html>

¹⁴ <https://www.geschiedenis.nl/nieuws/artikel/169/amerikaanse-presidentsverkiezingen-van-2000>

Zodra de twee kandidaten voor het presidentschap bekend zijn gemaakt beginnen campagnes en deze kosten enorm veel geld, Hillary Clinton en Donald Trump gaven samen \$400 miljoen uit aan campagnes. Hieruit blijkt dat dus niet iedereen president zou kunnen worden. Als je dit geld niet op kunt trommelen dan ben je kansloos tegen de enorme bedragen die je tegenkandidaat uitgeeft aan campagnevoering.

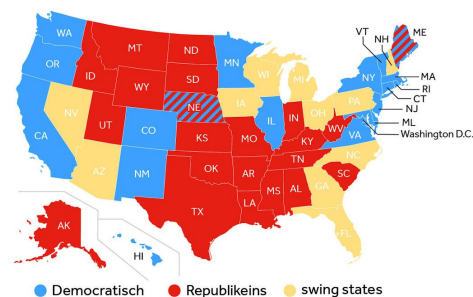
In de presidentiële verkiezingen draait het om kiesmannen, deze zijn verdeeld over de staten en in totaal zijn het er 538. Des te meer inwoners in een staat des te meer kiesmannen er te behalen zijn. Maar tegelijkertijd hebben inwoners van bepaalde staten weer een oneerlijk voordeel tegenover inwoners van andere staten. Californië heeft bijvoorbeeld 55 kiesmannen en Maine heeft er 3. Californië heeft 40.000.000 inwoners en Maine 1.300.000. Als je dan kijkt naar het aantal inwoners per kiesman bekijkt: $40.000.000/55 = 727.0000$ en $1.300.000/3 = 434.0000$. Hieruit blijkt dat er er in Maine bijna twee keer zo weinig mensen zijn om een kiesman te behalen. Een stem telt daarom bijna 2x zo veel mee als je in Maine woont vergeleken met de mensen in Californië.

In Amerika geldt 'the winner takes all'. De kandidaat die meer dan 50% van de stemmen krijgt wint alle kiesmannen in een staat. Voorbeeld: stel dat er in Florida 100 mensen stemmen, er stemmen 51 mensen op Trump en 49 op Biden dan krijgt Trump alle kiesmannen (29 in Florida). Nu stemmen er ook 100 mensen in de staat Nevada, 99 mensen stemmen op Biden en 1 stemt op Trump dan wint Biden alle kiesmannen van Nevada (6 in Nevada). Trump heeft nu 29 kiesmannen en Biden heeft er 6 terwijl Trump 52 stemmen heeft en Biden 148.

Dit voorbeeld is natuurlijk heel extreem maar dit is wel een van de redenen dat Trump in 2016 won met minder stemmen.

De meeste staten stemmen altijd op dezelfde partij en worden safe states genoemd, hier wordt heel weinig campagne gevoerd omdat het toch niet zo veel zin heeft maar in de swing states (Wisconsin, Virginia, Pennsylvania, North Carolina, New Hampshire, Nevada, Ohio, Minnesota, Michigan, Iowa, Florida en Colorado) zijn de kandidaten meestal een jaar van te voren al bezig

Swing states in 2020

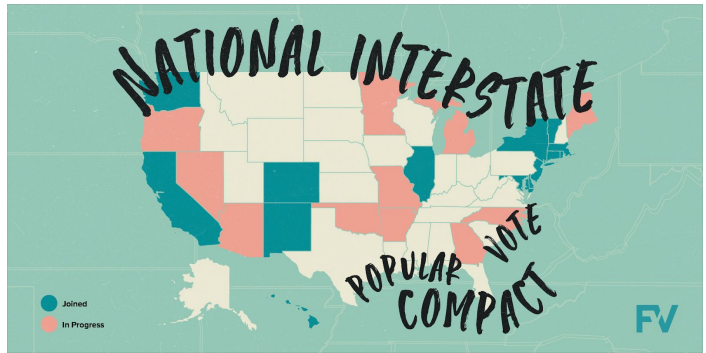

Afbeelding van de NOS

met campagne voeren. Ook wordt er veel gesaboteerd met kiezers van de tegenpartij, zo hebben veel zwarte inwoners traditioneel een voorkeur om hun stem al enige tijd voor de verkiezingen uit te brengen. Veel zwarte stemmers stemmen op de Democratische partij en daarom proberen de Republikeinse wetgevers 'early voting' in staten onmogelijk te maken. Het komt ook voor dat er verkeerde data en locaties naar kiezers wordt gestuurd of identiteitskaarten ongeldig worden verklaard. Een andere vorm van oplichterij is tijdens de tienjaarlijkse herijking van het systeem waar de grenzen van alle kiesdistricten opnieuw worden bepaald. Dit wordt door staatsparlementen en gouverneurs gedaan waardoor het aantrekkelijk is voor de regerende partij om de grenzen zo te trekken dat de eigen partij wordt bevoordeeld.

Afschaffing Electoraal College

Veel Amerikanen willen van het huidige systeem af aangezien de stemmers in de safe states worden genegeerd. In de jaren zestig stemde het Huis van Afgevaardigden voor een afschaffing maar senatoren van zuidelijke en kleine staten organiseerden een filibuster. Een filibuster is het extreem lang rekken van redevoeringen, met het doel de behandeling van een wetsvoorstel te blokkeren of minstens te vertragen.

Afbeelding van Fair Vote

Vaak wordt dit gedaan om als minderheid

een wetsvoorstel van de meerderheid te blokkeren en dit is destijds gelukt. Onlangs is er een nieuw plan en dat heet het National Popular Vote Interstate Compact¹⁵. Een aantal staten, die binnen dit pact vallen, stemmen op de winnaar van de popular vote en zetten daarmee het oude systeem buitenspel.

De Amerikaanse democratie is niet representatief

Het is nu wel duidelijk dat het Amerikaanse kiesstelsel oneerlijk werkt en dat de Amerikaanse bevolking graag verandering zou willen zien. Behalve het kiesstelsel zijn er nog veel meer opmerkelijke taferelen binnen de Amerikaanse regering. De Senaat lijdt onder een ouderwets compromis dat de Founding Fathers gesloten hebben. De kleine staten waren bang dat ze door de grote staten gedomineerd zouden worden en daarom heeft elke staat twee senatoren.

Foto van B. Doherty

In Wyoming wonen zo'n 578.000 inwoners die gerepresenteerd worden door twee senatoren en tegelijkertijd worden ook de 40 miljoen inwoners van Californië gerepresenteerd door twee senatoren. Door deze afspraak kan een minderheid van de Amerikanen een meerderheid van de Senaat kiezen. Het is ook opmerkelijk dat in 2018 meer dan de helft van de senatoren multimiljonair was.

De Amerikaanse democratie wordt nog verder verziekt door enorm veel lobbyisten, deze mensen moeten ervoor zorgen dat regel- en wetgeving voordelig wordt aangepast voor de klant van de lobbyist.

De gehele Amerikaanse democratie is gebouwd op geld, in het jaar dat een nieuwe president wordt gekozen gaat er tussen de 5 en 10 miljard dollar aan campagnes doorheen. Onder dit bedrag vallen onder andere: campagne van de presidentskandidaten, campagne voor leden van het Huis van Afgevaardigden en campagne voor senatoren. Veel van deze mensen hebben dit geld niet op zak en

¹⁵ <https://www.nationalpopularvote.com/written-explanation>

moeten bedelen bij donoren die hun geld geven waarvoor ze vaak politieke voordelen krijgen voor hun bedrijf. Deze donaties gaan natuurlijk compleet tegen de democratie in en er zijn dan ook veel pogingen gedaan om dit illegaal te maken maar dit is niet gelukt. Bedrijven en vakbonden kunnen geen geld schenken maar particulieren kunnen dit wel, binnen bepaalde grenzen. Er wordt onderscheidt gemaakt tussen *hard money* en *soft money*. Hard money houdt in dat er direct geld aan de kandidaat wordt gegeven en dit heeft een limiet. Soft money betekent eigenlijk dat je op elke andere manier geld aan de kandidaat doneert behalve direct aan de kandidaat geven. Hier is ook geprobeerd een eind aan te maken omdat dit tegen de democratie ingaat maar het hof beschouwde de besteding van soft money als een geval van vrijheid van meningsuiting.

Is er wel sprake van een democratie in Amerika?

De vraag luidt nu: 'is er wel sprake van een democratie in Amerika?' Wij zouden zeggen dat er nog wel een democratie is in Amerika maar dat deze democratie echt op het randje zit, in tegenstelling tot de eerder genoemde uitspraak van Van Rossem. De stem van het volk is ontzettend weinig waard en het wordt allemaal zo gemanipuleerd dat het niet eerlijk is. Het vreemde in Amerika is dat niet degene met de meeste stemmen wint. Het telsysteem is daarom bijna ondemocratisch te noemen. Ook de hoeveelheid invloed van de president is bijna ondemocratisch. Voor bepaalde zaken hoeft de president alleen goedkeuring te krijgen van zijn zelfgekozen personeel waarvan hij hun baan tegelijk weer kan afnemen.

Als Amerikaan moet je dus het geluk hebben op een president die werkt voor het volk en daarvoor slimme beslissingen maakt. En wij vinden dat dit niet past binnen een democratie. De eerder genoemde eisen voor een democratie zijn: Er is volksvertegenwoordiging, eerlijke verkiezingen, scheiding der machten, er wordt gestreefd naar gelijkheid er is een grondwet, vrijheid staat bovenaan en vrije media. In de afgelopen vier jaar met Trump als president hebben wij gezien dat Trump zo min mogelijk aan deze eisen wilden voldoen. Hij bekritiseerde onterecht media omdat er kritiek op Trump zelf werd geleverd. De verkiezingen zijn door derde partijen gemanipuleerd via social media zodat er meer mensen voor Trump zouden stemmen. Trump heeft zelf rechters benoemd waardoor hijzelf in het voordeel was. En hij heeft volgens vele andere mensen niet gelijk behandeld zoals bijvoorbeeld de protestanten voor gelijkheid na de dood van George Floyd. Al met al vinden wij deze afgelopen vier jaar een aanslag op de democratie van Amerika. Wij streven naar een verbetering van de democratie terwijl het tegendeel zich afgelopen jaren heeft bewezen. Het is nog steeds een democratie volgens ons en de aankomende vier jaar zullen we dit waarschijnlijk weer terug zien door de gekozen democraat Joe Biden.

Hoe kun je het systeem verbeteren?

Zoals we in het vorige hoofdstuk hebben aangegeven is er nog veel mis met de Amerikaanse democratie. Om dit op te lossen zal de hele democratie in Amerika hervormd moeten worden. Amerika is een groot land en het is daardoor moeilijk om iedereen in het land tevreden te houden maar om de toenemende polarisatie en oplopende spanning weg te nemen is verandering nodig. We hebben met informatie van deskundigen en eigen denkwerk opties bedacht die volgens ons toegepast moeten worden op het Amerikaanse politieke systeem.

Nieuw kiesstelsel

De meeste Amerikanen zouden het liefst de popular-vote terug willen zien, wat betekent dat de meeste stemmen gelden. Om het te veranderen moet de grondwet ook worden veranderd en minstens driekwart van het Congres moet ermee instemmen. De staten van het National Popular Vote Interstate Compact proberen het systeem al te ondermijnen door de kiesmannen allemaal te laten stemmen op degene met de popular-vote. Dit is volgens ons niet de ultieme oplossing, want hierdoor gaan presidentskandidaten zich alleen maar richten op staten met veel inwoners (en dus veel kiesmannen) waardoor er wederom een hele hoop stemmers zullen worden genegeerd. De caucussen die in de voorverkiezingen worden gebruikt in sommige staten moeten volgens ons ook worden afgeschaft omdat dit kan leiden tot chaos en onduidelijke resultaten. Een popular vote systeem zou het systeem eerlijker kunnen maken. Als dit niet mogelijk is doordat het Congres niet voor driekwart instemt moet er voor gezorgd worden dat minstens 270 kiesmannen zich aansluiten bij het National Popular Vote Interstate Compact. Bij 270 kiesmannen kunnen deze staten bepalen wie president wordt en wint degene met de popular-vote alsnog.

Hoe kan er naar iedereen worden geluisterd?

Amerika telt 328 miljoen inwoners, dit is een enorm aantal en daarom is het lastig om iedereen tevreden te stellen. Het huidige politieke stelsel laat dit zien, er worden twee verhalen geschetst door een president, waarbij de bevolking een onbeweeglijk standpunt inneemt. Er worden zo 'twee bevolkingsgroepen'¹⁶ tegen elkaar opgezet in een strijd om stemmen, met zo bleek deze zomer en afgelopen weken¹⁷, rellen¹⁸ tot gevolg. Belangrijk is dat er geluisterd wordt naar de ander en er zo tot instemming gekomen kan worden, wij hebben een voorstel die burgers betrokken maakt bij de besluitvorming en zo, stellen wij, mensen dichterbij elkaar brengt wat tot effectiever besturen leidt.

Een nieuw systeem is nodig

Om echt grote verandering te realiseren is het veranderen van de manier van kiezen, popular vote of de partijen te veranderen alleen niet genoeg, er zullen ingrijpende veranderingen moeten worden genomen die de wetgevende macht zullen veranderen. Daarom komen wij met een nieuwe oplossing, na advies van Maarten van Rossem, zal er een commissie moeten worden ingesteld die zich richt op het verbeteren van de democratie binnen de mogelijkheden van de constitutie. Als wij als commissie mogen optreden zouden we twee nieuwe voorstellen willen voordragen. Het

¹⁶ Zo noemde Peter Bootsma de democraten en republikeinen: bevolkingsgroepen.

¹⁷

<https://nos.nl/collectie/13854/artikel/2364138-strafrechtelijk-onderzoek-naar-ruim-170-mensen-na-capitol-bestorming>

¹⁸

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/gewelddadige-beelden-uit-de-vs-doen-denken-aan-die-uit-een-oorlogsgebied~bf472dd5/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

implementeren van de directe democratie, feitelijk een partiële vervanging van het huidige systeem, en een complementair stelsel, de toevoeging van een extra 'kamer', functionele democratie geheten. We zullen deze twee voorstellen naast het huidige systeem leggen en beoordelen op een aantal criteria. Waarbij we uiteindelijk in de conclusie het stelsel aandragen die onze voorkeur heeft.

Voorstel 1: De functionele democratie

Functionele democratie, voor velen waarschijnlijk een nieuw begrip, wordt in Nederland al sinds de 13e eeuw gebruikt om samen te werken tegen overstromingen. *'Functionele democratie is gefundeerd op wederzijdse afhankelijkheid en op noodzakelijke samenwerking tussen de grootste maatschappelijke blokken'*¹⁹. Dit voorstel richt zich op deze vorm van democratie, die complementair is aan de huidige, dit omdat ze een adviserende en uitvoerende rol vervult en zich niet richt op de wetgeving. Het Huis en de Senaat zullen dus blijven voortbestaan, deze is immers geboren vanuit de opdracht om macht, welvaart en lasten te verdelen, en slaagt hier na behoren in, ze faalt alleen in het aanpakken van lange termijn problemen. Het concept van de functionele democratie is gebaseerd op de bevindingen van de heer Peter Bootsma, voorzitter van Noorden Duurzaam en groene burgemeester van Groningen. Noorden Duurzaam is een bestuurlijke en sociale organisatie die zich als experiment begeleider op het grensvlak van duurzame ontwikkeling en nieuwe democratie richt²⁰. Noorden Duurzaam en haar initiatief om de democratie te hervormen komt vooral voort uit milieubewuste overwegingen, waar de huidige democratie faalt om woord bij daad te voegen: *'De hypothese is opgebouwd vanuit de urgentie van duurzame ontwikkeling, vanuit het veronderstelde onvermogen tot transitieleiderschap van het huidige parlementair stelsel... De remmende factor is de politiek. Op alle bestuurlijke niveaus, van lokaal tot mondiaal slaagt de politiek er niet in om door te pakken en leiding te geven aan transitie. De VN en de COP's nemen afgezwakte resoluties aan en kunnen ook daarvan geen navolging afdwingen. Geopolitieke verhoudingen, handelsverdragen en herstel na de corona crisis staan boven mondiaal duurzaamheidsbeleid. Nationale staten wachten op elkaar of leiden aan nationalisme of populisme. Provinciale en lokale bestuurders schipperen tussen enerzijds de economische en electorale belangen en anderzijds alle andere belangen, waaronder de toekomst. Op alle niveaus heerst kortetermijndenken, met herverkiezing als stip op de horizon, om ook daarna een ideologie te kunnen realiseren. Het belang van duurzame ontwikkeling wordt weliswaar alom onderschreven maar de politiek komt als systeem pas in de overleefstand als het eigenlijk al te laat is, als de wal het schip keert. Als we collectief gedwongen worden, door de zeespiegel, door hittegolven, bosbranden, klimaatmigratie, pandemieën of door de rechter. Dan wordt er wel gekozen vanuit maatschappelijke urgentie, bijvoorbeeld met impopulaire maatregelen of met vervangen van een uitgevallen minister door een geschikte expert uit een oppositiepartij. Het patroon is echter: is er geen acute druk dan is de politiek vooral reactief.'*

²¹ En waar de functionele democratie oplossing zou kunnen bieden: *'een meerschallig inzetbare specifieke vorm van functionele democratie, bedoeld voor richting geven aan en versnellen van duurzaamheidstransities middels een aanvullende parlementaire kamer met vijf taakvakken waarin democratische vertegenwoordigers van maatschappelijke geledingen transitietaken verdelen.'* De functionele democratie is gericht op duurzaam bestuur, het zou de oplossing kunnen zijn voor de boven ons hoofd zwevende problemen als de klimaatcrisis, en is daar ook voor ontworpen. Wij

¹⁹ Essay, Peter Bootsma: 'Functionele democratie als taakverdeler bij duurzaamheidstransitie'

²⁰ https://nl.linkedin.com/company/noorden-duurzaam?trk=public_profile_topcard-current-company

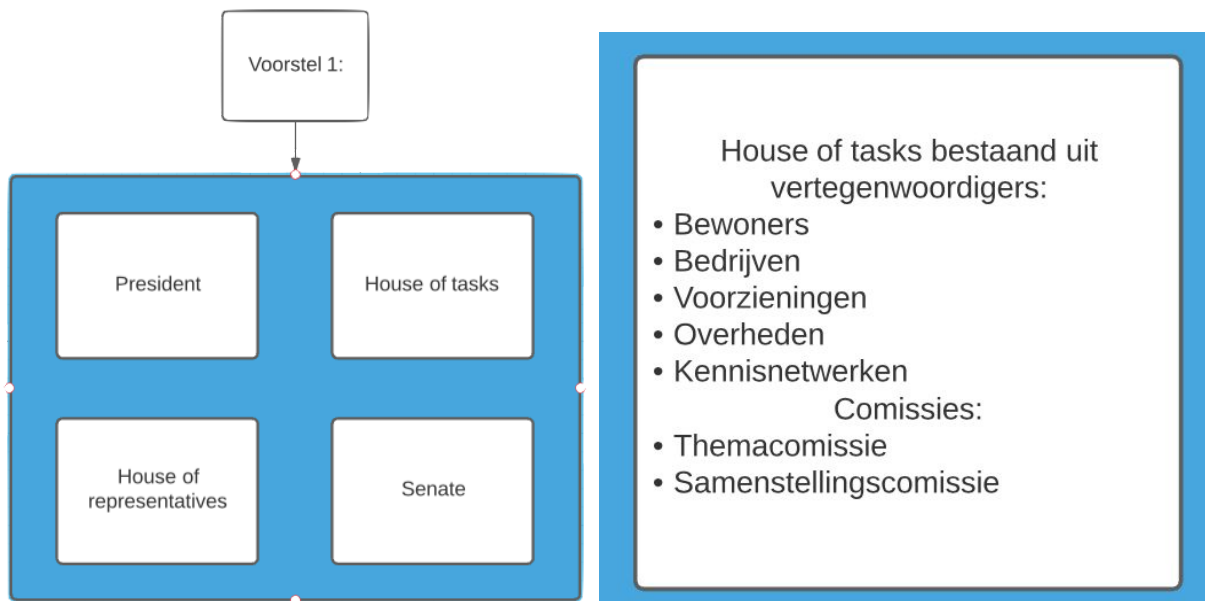
²¹ Essay, Peter Bootsma: 'Functionele democratie als taakverdeler bij duurzaamheidstransitie'

delen de hypothese van de heer Bootsma en denken zelfs dat de functionele democratie breder inzetbaar is, en zich in Amerika naast het klimaatprobleem op problemen als racisme en structurele ongelijkheid zou kunnen richten. Peter Bootsma stelt dat: *'De overheid immers de grootste hefboomen voor verandering in handen heeft: wetten, vergunningen, belastingen, subsidies, voorlichting, onderzoek, onderwijs.'* Met deze macht in handen is het belangrijk dat hij ook gebruik wordt, deze belangrijke hefboomen zijn erg belangrijk om lange termijn transities te verwezenlijken, zoals het oplossen van racisme. Zolang de politiek er geen gebruik van maakt uit angst om burgers te veel voor het hoofd te stoten door ingrijpende maatregelen, en zo kiezers kwijt te raken, of de bedrijven te hard aan te pakken en zo het vestigingsklimaat aan te tasten, is het belangrijk om te kijken naar een alternatief, die wél gebruik maakt van de hefboomen en deze denken wij in de functionele democratie gevonden te hebben.

De invulling van de functionele democratie op nationaal niveau

De House of Tasks, zoals deze 'nieuwe kamer' zal heten, bestaat uit vertegenwoordigers uit vijf taakvakken: bewoners, bedrijven, voorzieningen, kennisnetwerken en overheden. Het grote voordeel van de vijf taakvakken is dat er geen onderlinge concurrentie bestaat en hierdoor samenwerking bevordert. De functionele democratie is ook universeel, want deze vijf zijn op alle bestuurlijke niveaus herkenbaar en vormen samen een goede representatie van de maatschappij omdat iedere burger en organisatie zich in minimaal een van de taakvakken zal kunnen herkennen. Het Huis van Taken zal zich richten op lange termijn thema's zoals de klimaatcrisis, racisme en structurele economische ongelijkheid. Het probleem van het huidige stelsel is dat het huidige bestuurders lastig wordt gemaakt om lange termijn plannen te realiseren, waarbij een meerderheid in de Senaat en elke vier jaar verkiezingen de grootste obstakels vormen. Zo trok de Verenigde Staten zich 4 jaar na het tekenen van het klimaatakkoord terug²² na van president te zijn gewisseld. Voortgang is op deze manier lastig te boeken, iets waar the House of Tasks geen last van zou hebben omdat er naar de lange termijn wordt gekeken. **The House of Tasks bestaat uit twee commissies, een commissie die de agenda bepaalt, welk thema wordt er behandeld en wat moet er besproken worden, en een samenstelling commissie die per thema mensen voor de verschillende taakvakken uitnodigt.** De taakvakken: bewoners, bedrijven, voorzieningen, kennisnetwerken en overheden. Een voorbeeld om aan deze definities iets meer invulling te geven, het isoleren van huizen. Op verschillende niveaus moet de samenstelling commissie dus uitnodigen: bewoners met verschillende kwaliteit van woningisolatie. Isolatiebedrijven, woningcorporaties, woningbouw. Voorzieningen: burgerinitiatieven omtrent isolatie, koepelorganisaties. Kennisnetwerken van isolatiespecialisten, IPCC, werkgroepen, KVS. Op overheidsniveau, leden van de tweede en eerste kamer die zich bezig houden met klimaatverandering, milieudiensten, lokale bestuurders. Voor elk thema zal er dus samengewerkt worden door verschillende mensen op verschillende niveaus. Deze thema's worden door de themacommissie bedacht, en het resultaat zal een voorstel richting de Senaat zijn die over het voorstel zal stemmen. Dit voorstel bevat hefboomen waar eerder alleen door het Huis van Afgevaardigden en de Senaat, over beschikt kon worden zoals: wetten, vergunningen, belastingen, subsidies, voorlichting, onderzoek, onderwijs. Het Huis van Taken zal dus ook in staat worden gesteld om hierover te beschikken.

²² <https://nos.nl/artikel/2309190-klimaatakkoord-opgezegd-volgen-andere-landen-voorbeeld-trump.html>

Voorstel 2: de directe democratie

Voorstel 2, directe inmenging van de burgers in de politiek, die een wetgevende rol vervullen. Dit lijkt op de directe democratie van Zwitserland, maar dat is het niet. In Zwitserland wordt er gebruik gemaakt van referenda. Deze komen zo'n tien à twaalf keer per jaar voor en 75 procent van de bevolking mag hierop stemmen. Wij gaan niet iedereen laten stemmen maar kiezen een aantal willekeurige burgers. Deze burgers nemen de plaats in van de afgevaardigden, en worden representatief geloot uit de bevolking. Ze zullen dezelfde rechten hebben en dezelfde functies vervullen. Dat betekent dat elke afgevaardigde een termijn van 2 jaar zit en dan vervangen wordt voor een andere burger, in totaal zullen 435 burgers samen het Huis van Afgevaardigden vormen. De distinctie op basis van partijen zal opgeheven worden, de afgevaardigden zullen er zitten vanuit hun rol als burger, en niet vanuit een politieke partij, zo zal een sterk gepolariseerd landschap dichterbij elkaar komen. Deze theorie komt voort uit het werk van David van Reybrouck. In 'Tegen de verkiezingen' legt hij nauwgezet uit wat er mis is met de democratie en hij ziet het heilige praaltje van onze democratie: verkiezingen, juist als het probleem: *'De woorden verkiezingen en democratie zijn voor bijna iedereen synoniem geworden. We zijn doordrongen van de gedachte dat de enige manier om representatie te verkrijgen de stembusgang is.'* Voor ons was dit een echte eye-opener, niet naar de stembus maar loten om de stoeltjes in het Huis van Afgevaardigden te vullen. Zo bleken ook verschillende politieke filosofen zich tegen het idee van verkiezingen uit te spreken:

Aristoteles:

'Het geldt als democratisch om bestuursambten toe te wijzen door loting, en als oligarchisch, ze toe te wijzen door verkiezing.'

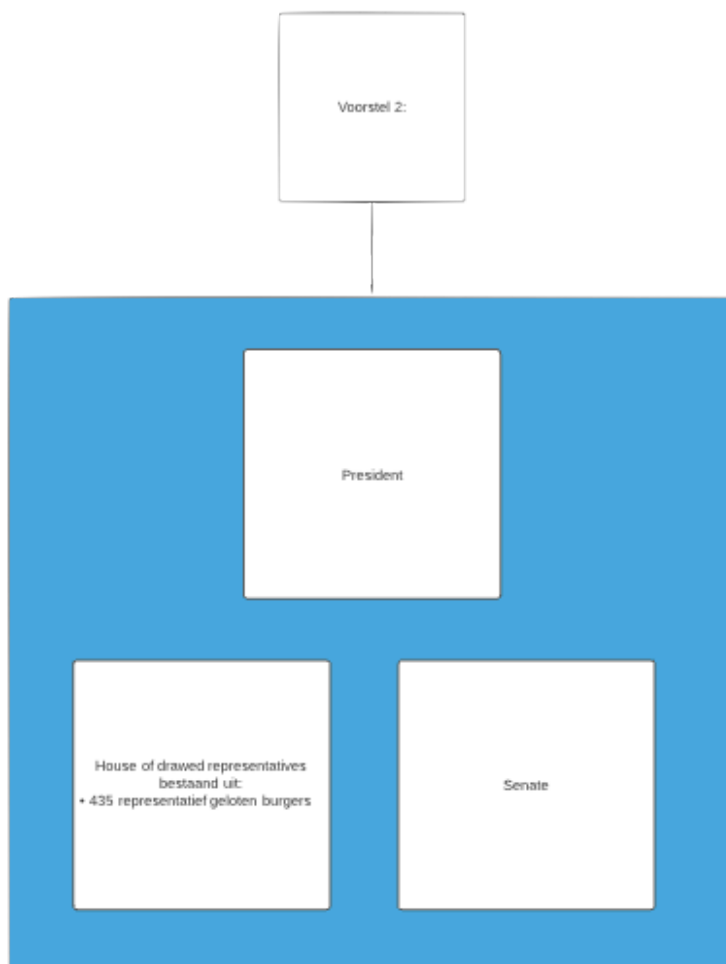
Montesquieu, De l'esprit de lois (1748):

'Kiezen door loting hoort bij de aard van de democratie, gericht kiezen hoort bij de aard van de aristocratie.'

Rousseau, Du contrats social (1762):

‘Wanneer verkiezing en loting in een mengvorm optreden, moet men via de eerste weg de posten opvullen die speciale talenten vereisen, zoals de militaire functies, de andere weg is geschikt voor die waarbij gezond verstand, rechtvaardigheid en onkreukbaarheid voldoende zijn, zoals de ambten van de rechterlijke macht.’ ‘Loting ligt meer in de aard van de democratie.’

Van Reybrouck stelt in zijn boek voor, dat we van verkiezingen overstappen op loten. Wij vinden dit een erg interessant idee, en daarom schrijven wij een voorstel waarbij we deze theorie toepassen op het Amerikaanse stelsel. De reden waarom we hebben gekozen voor het Huis van Afgevaardigden is omdat deze bestaat uit 435 afgevaardigden, en zo genoeg ruimte biedt om deze representatief te maken. De Senaat zal nog wel ‘ouderwets’ gekozen worden omdat een té grote verandering in het Congres ten eerste niet realistisch is, en ten tweede onrust teweeg zou brengen. Het zal even duren voordat iedereen zijn rol optimaal kan vervullen en het is makkelijker op gang komen, als er een constante factor is als de Senaat. Ook zal het interessant zijn om de verschillen te zien tussen gelote en gekozen burgers en hun samenwerking.

Criteria

Nu zullen we de verschillende voorstellen toetsen aan de hand van verschillende criteria, die zullen uitwijzen welk systeem het beste is voor de toekomst van Amerika, het huidige, de functionele democratie of de directe democratie. Deze criteria zijn: **Realisme**, hoe realistisch is het systeem, en wat is de kans dat het daadwerkelijk geïmplementeerd zal worden als verandering al dan niet toevoeging van het huidige systeem. **Representatie**, in hoeverre worden alle actoren van de maatschappij betrokken in het maken van beleid. **Efficiëntie**, hoe wordt beleid gevormd en hoe werken de verschillende partijen samen. Wij hebben deze criteria gekozen omdat wij deze als de belangrijkste zien in het ontwerp van een goed functionerende democratie. In representatie en efficiëntie zien wij ook de grootste verbeterpunten voor de Amerikaanse democratie.

Representatie

Het huidige systeem, hoe representatief is deze? *'Representatief is ze nauwelijks, aangezien de wensen van een meerderheid van de kiezers simpelweg worden genegeerd. Eenvoudig samengevat: de Amerikaanse democratie wordt door een rijke elite op schaamteloze wijze gebruikt ten eigen bate. Door miljonairs voor miljonairs.'*²³ Zo noemde Maarten van Rossem het Amerikaanse systeem. Is de realiteit wel zo weerbarstig als deze voorgeschilderd wordt door de heer van Rossem? Als we kijken naar de demografie van het Congres, dan zien we dat van de 535 leden er 144 vrouw zijn, dat is ruim 26%.²⁴ Vergelijken we dit percentage over de hele bevolking zien we dat 50,8% van de Amerikaanse bevolking vrouw is.²⁵ 137 van de 535 leden van het Congres zijn van kleur²⁶, dat betekent dat 398 wit is, bijna 75% van het Congres zijn dus witte mensen. Terwijl 59,7% van de totale Amerikaanse bevolking²⁷ wit is. Je zou kunnen zeggen dat er inderdaad sprake is van een ondervertegenwoordiging, dat is in ieder geval het beeld wat deze getallen laten zien. We kunnen ook concluderen dat de demografie wel veranderd in het Congres, maar niet in dezelfde snelheid als de demografie van de totale populatie dat doet. Witte Amerikanen zullen volgens berekeningen²⁸ voor 2045 een minderheid vormen, het is niet waarschijnlijk dat ze met dit stelsel ook een minderheid zullen vormen in het Congres. Om het stelsel representatiever te maken en zo alle bevolkingsgroepen een eerlijke vertegenwoordiging van hun belangen te geven is het, zo vinden wij, belangrijk dat er meer diversiteit in het Congres komt. De functionele democratie biedt hier niet echt oplossing voor, ze richt zich op een kamer naast de huidige en met die veranderingen zal er op lange termijn geluisterd worden naar mensen betrokken bij de besproken thema's, maar de ondervertegenwoordiging zal nog steeds in dezelfde mate plaatsvinden in het Congres. Directe democratie lijkt hier een beter alternatief, afgevaardigden worden vervangen door representatief gelote burgers, het Congres zal uit dezelfde demografische verdeling bestaan als de bevolking. **De directe democratie loot wel heel representatief zijn burgers, maar of deze zelfde burgers ook specifiek de belangen behartigd van de bewuste doelgroep is ook maar de vraag. Dit is een probleem waar veel onderzoeken aan voorbij gaan, maar waar we op worden gewezen**

²³ <https://www.maartenonline.nl/de-amerikaanse-verkiezingen-zijn-doorgestoken-kaart/>

²⁴ <https://fas.org/sgp/crs/misc/RL30261.pdf>

²⁵ <https://www.nrc.nl/nieuws/2016/09/29/de-women-of-america-in-13-graphics-a1523965>

²⁶ <https://www.statista.com/chart/18905/us-congress-by-race-ethnicity/>

²⁷

<https://www.pbs.org/newshour/nation/3-ways-that-the-u-s-population-will-change-over-the-next-decade>

²⁸

<https://www.brookings.edu/blog/the-avenue/2018/03/14/the-us-will-become-minority-white-in-2045-census-projects>

door de heer Bootsma. Een witte Amerikaan die op het platteland woont vindt waarschijnlijk andere dingen belangrijk dan eentje die 20 kilometer verderop in de stad woont, en op al die verschillen mee te wegen in een loting is heel erg lastig. De loting zal super specifiek moeten zijn om zo alle mogelijke belangen mee te filteren, en dan is er nog de vraag of alle burgers bereid zijn om mee te doen. Nationalisme en een salaris van \$120,000 zal zeker helpen, maar of iedereen zijn familie achterlaat of meeneemt om in Washington D.C. te gaan wonen is twijfelachtig. Uiteindelijk zal het zeker verbeteringen met zich meebrengen omdat het Congres diverser wordt en representatiever, maar ook met lotingen zullen er belangen worden vergeten. Op basis van representativiteit scoort de directe democratie hoog, een ander redelijk alternatief lijkt de functionele democratie omdat alle belangen worden meegenomen maar niet direct worden vertegenwoordigd in het Congres. Het huidige systeem faalt duidelijk op representativiteit.

Efficiëntie

Efficiëntie is lastig te meten, wel is duidelijk dat het huidige twee-partijen stelsel polarisatie in de hand werkt door een tweedeling te creëren. Voor en tegen wordt aangewakkerd en het ingraven van standpunten zijn gevolgen van een zo duidelijke scheiding in de politiek. Er wordt een politiek gevoerd waarbij het afzetten tegen een politieke tegenstander de kern is van de campagne, dat dit samenwerking niet in de hand werkt is vanzelfsprekend, zo werd ook duidelijk met Obamacare, een initiatief van president Barack Obama die de gezondheidszorg wilde hervormen door een ziektekostenverzekeringwet in te stellen. De democraten, steunden hun president en zo vond de 'Patient Protection and Affordable Care Act' doorgang in het Congres²⁹. Dit was alleen mogelijk omdat de president een meerderheid had in de Senaat en het Huis van Afgevaardigden. Republikeinen waren felle tegenstanders van de wet en probeerden deze later te dwarsbomen middels een 'shutdown' waarbij 'vele overheidsdiensten gesloten werden en overheidsambtenaren gedwongen met verlof moesten'³⁰. De partijen, in dit geval de republikeinen, zijn dus niet bezig om hun eigen plannen te verwezenlijken maar elkaars plannen te dwarsbomen. Het huidige systeem scoort zo ook op efficiëntie van samenwerking laag, wij stellen dat dit komt omdat het doel van de partijen kiezers en zo macht winnen is en niet Amerika een beter land maken. De functionerende democratie zou hier wederom in het Huis of de Senaat geen oplossing bieden, maar wel in het Huis van Taken. Het doelgerichte samenwerken van de vijf taakgroepen rust op het idee van een gezamenlijk doel, het oplossen van de klimaatcrisis of andere thema's. Dit gezamenlijke doel werkt verbindend, zo verwachten wij, en zo kan er constructief naar oplossingen worden gezocht. De directe democratie, werkt ook efficiënter dan het huidige systeem, de distinctie op basis van partijen zal vervallen, en omdat burgers vanuit persoonlijke overwegingen zullen handelen, en niet vanuit die van de partij waar zij toe behoren, kan er beter naar oplossingen worden gezocht waarin iedereen zich kan vinden. De burgers hoeven zich ook geen zorgen te maken om het verliezen van stemmers want ze worden niet verkozen en zullen zich dus puur op het uitvoeren van hun taken en verplichtingen kunnen richten.

Realisme

Realisme, in de praktijk het belangrijkste punt. Toen wij ons voorstel van de directe democratie voorlegde aan Maarten van Rossem reageerde hij positief, het was een 'interessant voorstel', en 'interessante theorie' om mee bezig te zijn. Maar op de vraag wat de kans was dat dit voorstel ook

²⁹ https://nl.wikipedia.org/wiki/Patient_Protection_and_Affordable_Care_Act

³⁰ <https://www.hln.be/default/shutdown-overheid-vs-is-een-feit-ze-hebben-het-echt-gedaan~ac178802/>

daadwerkelijk realiteit wordt klonk een niet mis te verstaan oordeel: 'Nul, de kans is absoluut nul dat iets dergelijks realiteit wordt.' Een oordeel waarin wij ons wel konden vinden: het opgeven van de macht is niet iets waar een mens toe geneigd is, ook al zou het het gemeenschappelijk goed dienen. Het is het meest waarschijnlijk dat het huidige systeem voort zal blijven bestaan. En als al het obstakel van de machthebbers is omzeild dan heb je nog te maken met de constitutie, waar veel waarde aan wordt gehecht en niet zomaar te veranderen is. Drie van de eerste zeven artikelen van de constitutie, de grondwet van Amerika, zijn gericht op de scheiding der machten en beslaat hiermee het voortbestaan van het Huis van Afgevaardigden en de Senaat, de president en het Hooggerechtshof. Het huidige bestuurlijke stelsel zit dus diep geworteld in de huidige cultuur en om verandering in de grondwet aan te brengen is een 'tweederdemeerderheid in beide huizen nodig, vervolgens moeten de parlementen van driekwart van de aangesloten staten ermee instemmen³¹'. Het idee dat de directe democratie werkelijkheid wordt is heel klein, de functionerende democratie heeft, volgens ons, een grotere kans van slagen. Deze functioneert namelijk complementair en boekt hiermee nauwelijks macht in van de Senaat noch het Huis van Afgevaardigden. Het zou kunnen zijn dat de functionerende democratie en het Huis van Taken als een lastenverlichting wordt gezien door het Congres, ze hoeven zich immers niet meer over lange termijn politiek te buigen. Om deze vorm van politiek succesvol te bedrijven zijn er maatregelen die kiezers in de portemonnee raken, dit kost vaak kiezers en zo worden deze maatregelen vaak gemeden, maar hiermee ook het oplossen van het probleem. Wij zien de functionerende democratie dus als een realistische toevoeging.

³¹ https://nl.wikipedia.org/wiki/Grondwet_van_de_Verenigde_Staten#Inwerkingtreding_en_wijzigingen

Conclusie

Is de Amerikaanse democratie nog wel een democratie? In ons onderzoek hebben we deze vraag vanuit verschillende hoeken bekeken. Uiteindelijk zijn wij tot de conclusie gekomen dat de Amerikaanse democratie nog wel een democratie is. Deze democratie is echter bij lange na niet perfect. Gelukkig is er nog hoop om de democratie weer zuiver te maken. Wij stellen voor om de popular vote in te stellen omdat dit elke stem gelijk zou maken, dit zal voor het behartigen van alle belangen positief uitpakken. Ook gerrymandering moet afgeschaft worden, het is een middel om de macht uit te breiden en werkt de tweedelingen alleen maar verder in de hand. We zouden ook willen voorstellen dat het **Huis van Taken opgericht wordt**, dit omdat het een lastenverlichting zou zijn voor de Senaat en het Huis van Afgevaardigden en op deze manier eindelijk structureel problemen in de samenleving aangepakt kunnen worden die op dit moment vergeten worden. Het huidige stelsel zo is gebleken is niet in staat om hier goed mee om te gaan, en is hier in feite ook niet voor ontworpen. Wij kiezen voor deze voorstellen omdat wij deze nog enigszins haalbaar achten en goede verbetering vinden die de democratie duidelijk zouden verbeteren. Het hervormen van het Huis van Afgevaardigden en/of de Senaat is niet realistisch en het invoeren van een directe democratie is misschien wel democratisch maar niet het beste voor Amerika.

Toen wij aan dit PWS begonnen hadden we niet het idee dat het stelsel zo slecht in elkaar zat als uiteindelijk bleek. We zien Amerika als dé stabiele factor in de wereldpolitiek. Ons voorstel hadden we eerder in een andere vorm verwacht, na het lezen van 'Tegen de verkiezingen' hadden we verwacht dat ons voorstel dichterbij die van David van Reybrouck aan zou staan, maar na verder onderzoek bleek zijn conclusie en voorstel minder goed dan we in eerste instantie aannamen. We hadden bij het maken van ons PWS verder in de diepte kunnen treden op de vraag of onze voorstellen ook grondwet technisch realistisch waren en hier meer onderzoek naar kunnen doen, we denken dat dit bevorderlijk had gewerkt voor de kwaliteit, het ontbreken hiervan zien we dan ook als een zwak punt. Dit had echter ook veel tijd in beslag genomen, spaarzame tijd die we op het einde te kort kwamen. Voor de rest denken we dat we kwaliteit hebben geleverd met interessante resultaten, die veel mensen zou verrassen en we onderbouwen deze ook goed. We kijken terug op een geslaagd profielwerkstuk, waar veel tijd en aandacht in zit.

Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

Ons profielwerkstuk en hoofdvraag centraal stellend, zijn er verschillende richtingen die je op kan gaan om vervolgonderzoek te doen. Je zou eenzelfde soort PWS kunnen doen maar dan niet Amerika als onderwerp kunnen nemen maar **Nederland**, dit zou interessant zijn omdat Nederland gebruikt maakt van een ander bestuurlijk stelsel. Er zullen andere kritiek- en verbeterpunten zijn, wat waarschijnlijk het voorstellen van een hele andere propositie tot gevolg zal hebben. Het land Amerika, blijft ons fascineren, met zijn korte geschiedenis maar toch rijke tradities en trotse conservatie waardes. Er is genoeg te schrijven over de Amerikaanse geschiedenis, de ontwikkeling van stemrecht zou interessant zijn. Waarom is er voor gekozen om sommige bevolkingsgroepen wel of geen stemrecht te geven? Nadat je in de gevangenis hebt gezeten wordt je recht om te stemmen bijvoorbeeld ontnomen, een interessant gegeven. Nog een onderwerp waar je veel richtingen mee uit kan, is democratie in het algemeen: wie heeft het bedacht en waarom wordt het wereldwijd als dé beste bestuursvorm gezien? Is dat wel terecht, Winston Churchill noemde het ooit: **'De slechtste bestuursvorm die er bestaat, als je alle andere niet mee rekent.'** Moeten er niet strengere eisen worden gesteld aan een democratie om als zodanig erkend te worden? Verbeteringen van de democratie is ook nog geen uitgeput onderwerp, het door ons gepresenteerde voorstel is ook niet perfect, interessante theorie om zelf over na te denken en met een ander, wellicht verbeterd, plan te komen. Genoeg interessante onderwerpen die in lijn liggen met ons PWS, waar nog genoeg over te schrijven valt.

Literatuurlijst

1775-1783: De Amerikaanse Onafhankelijkheidsoorlog. (z.d.). tiogatours.nl.

<https://tiogatours.nl/voorpret/infotheek/geschiedenis/amerika/1775-1783--de-amerikaanse-onafhankelijkheidsoorlog/>

Agreement Among the States to Elect the President by National Popular. (2021, 12 januari). National Popular Vote. <https://www.nationalpopularvote.com/written-explanation>

Amer, K. & Amer, K. (Regisseur). (2019). The Great Hack (film). Amerika: Netflix

Amerikaanse geschiedenis. (z.d.). Historiek. <https://historiek.net/c/amerikaanse-geschiedenis/>

Amerikaanse presidentsverkiezingen van 2000. (z.d.). Geschiedenis.nl.

<https://www.geschiedenis.nl/nieuws/artikel/169/amerikaanse-presidentsverkiezingen-van-2000>

Buchholz, K. (2021, 7 januari). How Diverse is U.S. Congress? Statista Infographics.

<https://www.statista.com/chart/18905/us-congress-by-race-ethnicity/>

Chomsky, N., Pvt, L., & Penguin Books India PVT, L. (2003). Understanding Power. Penguin Group.

congressional Research Service. (2020, 6 december). Women in Congress, 1917-2020: Service Dates and Committee Assignments by Member, and Lists by State and Congress. fas.org.

<https://fas.org/sgp/crs/misc/RL30261.pdf>

Dam, Y., & Bakker, S. (2016, 29 september). De 'women of America' in 13 graphics. NRC.

<https://www.nrc.nl/nieuws/2016/09/29/de-women-of-america-in-13-graphics-a1523965>

De ideale democratie. (z.d.). Pro Demos. Geraadpleegd op 14 januari 2020, van

<https://prodemos.nl/kennis-en-debat/publicaties/informatie-over-politiek/wat-is-een-democratie/de-ideale-democratie/>

Democratie. (z.d.). Parlement.com. <https://www.parlement.com/id/vjntb0w9l0ni/democratie>

Directe democratie - Wikikids. (z.d.). Wiki kids. [https://wikikids.nl/Directe democratie](https://wikikids.nl/Directe_democratie)

Frey, W. H. (2018, 10 september). The US will become 'minority white' in 2045, Census projects. Brookings.

<https://www.brookings.edu/blog/the-avenue/2018/03/14/the-us-will-become-minority-white-in-2045-census-projects/>

Het begin van de eerste politieke partijen in Amerika. (2020, 17 maart). IsGeschiedenis.
<https://isgeschiedenis.nl/reportage/het-begin-van-de-eerste-politieke-partijen-in-amerika>

Historiek. (2020, 20 december). Boston Tea Party (1773).
<https://historiek.net/boston-tea-party-1773/9530/>

Informatie over politiek. (2017, 3 juli). ProDemos.
<https://prodemos.nl/kennis-en-debat/publicaties/informatie-over-politiek/>

Kenmerken van een (representatieve) democratie. (2017, 2 mei). ProDemos.
<https://prodemos.nl/kennis-en-debat/publicaties/informatie-over-politiek/wat-is-een-democratie/kenmerken-representatieve-democratie/>

Levitsky, S., & Ziblatt, D. (2018). How Democracies Die. Crown.

Moore, M. (Producent) & Moore, M. (Regisseur). (2018). Fahrenheit 11/9 [Film]. Amerika: Midwestern films.

Mr. Chadd. (2020, 12 juni). Democraten en Republikeinen - Mr. Chadd Academy. Direct uitleg voor ieder vak.
<https://www.mrchadd.nl/academy/vakken/maatschappijleer/democraten-en-republikeinen>

NOS. (2016, 20 december). Verliezer Clinton kreeg bijna 3 miljoen stemmen meer dan Trump.
<https://nos.nl/artikel/2149416-verliezer-clinton-kreeg-bijna-3-miljoen-stemmen-meer-dan-trump.html>

NOS. (2019, 5 november). Klimaatakkoord opgezegd: volgen andere landen voorbeeld Trump?
<https://nos.nl/artikel/2309190-klimaatakkoord-opgezegd-volgen-andere-landen-voorbeeld-trump.html>

Ontstaan van de Amerikaanse grondwet. (2020a, oktober 9). IsGeschiedenis.
<https://isgeschiedenis.nl/nieuws/ontstaan-van-de-amerikaanse-grondwet>

P. (2012). De ideale staat (midprice editie). Bohn Stafleu van Loghum.

Peter Bootsma, P. B. (Nog niet gepubliceerd). Functionele democratie als taakverdelers bij duurzaamheidstransitie. Peter Bootsma.

Poston, D. L. (2020, 2 januari). 3 ways that the U.S. population will change over the next decade. PBS NewsHour.
<https://www.pbs.org/newshour/nation/3-ways-that-the-u-s-population-will-change-over-the-next-decade>

Reybrouck, D. (2016). Tegen verkiezingen. De Bezige Bij.

Quotes uit Tegen de verkiezingen (David van Reybrouck):

Aristoteles:

‘Het geldt als democratisch om bestuursambten toe te wijzen door loting, en als oligarchisch, ze toe te wijzen door verkiezing.’

Montesquieu, De l’esprit de lois (1748):

‘Kiezen door loting hoort bij de aard van de democratie, gericht kiezen hoort bij de aard van de aristocratie.’

Rousseau, Du contrats social (1762):

‘Wanneer verkiezing en loting in een mengvorm optreden, moet men via de eerste weg de posten opvullen die speciale talenten vereisen, zoals de militaire functies, de andere weg is geschikt voor die waarbij gezond verstand, rechtvaardigheid en onkreukbaarheid voldoende zijn, zoals de ambten van de rechterlijke macht.’ ‘Loting ligt meer in de aard van de democratie.’

Righton, N. (2020, 26 augustus). Gewelddadige beelden uit de VS doen denken aan die uit een oorlogsgebied. de Volkskrant.

<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/gewelddadige-beelden-uit-de-vs-doen-denken-aan-die-uit-een-oorlogsgebied~bf472dd5/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Scheiding der drie machten. (z.d.). Amerika.nl.

<https://www.amerika.nl/amerika/reisgids/amerikaanse-politiek/scheiding-der-drie-machten/>

Slager, S. (2020, 1 februari). Hoe de Amerikaanse democratie haar weerbaarheid verloor. Trouw.

<https://www.trouw.nl/nieuws/hoe-de-amerikaanse-democratie-haar-weerbaarheid-verloor~b7e10246/>

Thema 3. Directe democratie. (z.d.). VNG. <https://vng.nl/artikelen/thema-3-directe-democratie>

Tocqueville, A., & Stouthuysen, P. (2008). Over de democratie in Amerika / druk 1. Uitgeverij ASP nv.

Van Rossum, R. (2020, 3 november). Maarten van Rossem over de Amerikaanse democratie. Maartenonline.

<https://www.maartenonline.nl/de-amerikaanse-verkiezingen-zijn-doorgestoken-kaart/>

Van Veen, M. V. V. (2020b, maart 10). De teloorgang van de Amerikaanse democratie is zorgelijk. Het goede leven.

https://www.hetgoedeleven.nl/artikelen/de-teloorgang-van-de-amerikaanse-democratie-is-zorgelijk?harvest_referrer=https

Visser, Y. (2019, 22 mei). Directe en indirecte democratie – Verschillen en betekenis. Historiek.

<https://historiek.net/directe-indirecte-democratie-betekenis/82976/>

Wat is een democratie? (2020, 4 mei). ProDemos.

<https://prodemos.nl/kennis-en-debat/publicaties/informatie-over-politiek/wat-is-een-democratie/>

Wat zijn de eisen van de democratie? - Chapter 8. (2020, 11 december). JoHo.

<https://www.joho.org/nl/wat-zijn-de-eisen-van-de-democratie-chapter-8>

Wikipedia-bijdragers. (2020, 8 december). Atheense democratie. Wikipedia.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Atheense_democratie

Logboek

Wij zijn t.o.v. andere groepjes erg vroeg begonnen aan het PWS, dit had als reden dat we al snel werden gegrepen door het onderwerp en gelijk vooronderzoek wilden doen. In beginsel bestond ons groepje uit Casper en Laurens. Na de ontdekking van een gedeelde interesse in politiek bedachten we dat dat nog wel eens interessant PWS onderwerp zou kunnen zijn. Zo geschiedde, op 27 april werd gezamenlijk besloten om ons specifiek op het onderwerp Amerikaanse democratie te

richten. Toevallig was Casper net het boek *Understanding Power* aan het lezen dus ons eerste boek kon aan de boekenlijst worden toegevoegd. Na suggestie van Laurens' ouders heeft hij diezelfde week ook 'Tegen de verkiezingen gelezen.' Die ons naar ons tweede voorstel leidde: de directe democratie. Een erg interessant en gestructureerd boek, die je gelijk in staat stelt om gedachten te vormen over de democratie. Op 1 mei hebben Casper en Laurens zich aangemeld, dit met de vraag of wij als uitzondering een groepje van twee mochten vormen, in plaats van de voorgeschreven 3 of 4. Dit verzoek werd van de hand gewezen door meneer Chafekar. In een laatste poging om te overtuigen heeft Laurens twee pagina's getyped over het ontstaan van de democratie om aan te tonen dat we al ver op weg waren, maar ook die poging mocht niet baten. Na wat gmail en geapp werd het nog lastig om een derde partner te vinden in corona tijd, maar uiteindelijk vonden we Jesse. Die aan het begin een kleine achterstand van kennis had omdat hij niet betrokken was in de eerste fases van het vooronderzoek en de eerste paar besprekingen had gemist. Dit hebben we opgelost door ons allemaal op een onderwerp te richten waar we het meeste vanaf wisten. We denken dat we daar goed aan gedaan hebben en dat een stuk effectiever was dan iedereen alle boeken laten lezen. Terugkijkend, heeft de toevoeging van een derde persoon ons gered, de kwaliteit en kwantiteit van ons PWS zou zeker een stuk minder zijn als we het met zijn tweeën hadden gedaan.

Het eerste controlemoment, op 10 juli, haalden we door het eerder gedane werk, en (voornamelijk) op het laatste moment het overige werk. We moesten ons onderzoeksvoorstel inleveren en deze was niet van uitzonderlijke kwaliteit, we kregen een nieuwe deadline om verbeteringen in door te voeren. Deze nieuwe deadline passeerden we met een goedgekeurd voorstel.

De eerste weken van school hadden we als vervanging van de afsluitende PWS week, elke maandag de laatste twee uur de verplichting om aan het PWS te werken. Al snel merkten we dat het niet goed lukte om hard aan de slag te gaan met het onderwerp, bepalend hierin was dat het de laatste twee uren waren en we in een lokaal zaten met allemaal andere leerlingen die liever een praatje maakte dan een deelvraag uitwerkten. De vroege voorsprong werd zo dus snel ingelopen en we kwamen achter te liggen op schema. In deze eerste weken lukte het ons wel om de taken te verdelen, de deel- en hoofdvragen op te stellen en een interview te regelen. Bij dit onderwerp dachten we gelijk aan Amerikadeskundige Maarten van Rossem, die wilden we dus ook graag voor ons PWS strikken, we stuurden een mailtje naar de redactie van zijn historisch blad, Maarten! en binnen een dag kregen we reactie dat ons verzoek zou worden doorgestuurd. Een week later kregen we reactie van de heer van Rossem zelf: 'dat wil ik wel doen, maar alleen telefonisch. **En dat nooit voor 13.00.**' Wij waren opgetogen met het feit dat we een BN'er en deskundige hadden kunnen regelen voor ons PWS, maar vooral verrast dat het zo makkelijk is om dit soort dingen voor elkaar te krijgen.

De tweede deadline, 29 oktober, we moesten het grootste gedeelte van ons profielwerkstuk inleveren. We hadden het werk niet goed verspreid en moesten het de laatste twee dagen doen. Jesse heeft uiteindelijk het grootste gedeelte van het werk gedaan voor de deadline. De voorlopige versie, moest een zo-goed-als-af profielwerkstuk zijn waar alleen nog het interview, de inleiding en de conclusie ontbrak. Teruglezend, was het dat bij lange na niet, we hebben later voornamelijk de deelvragen verder uitgewerkt, iets wat we toen al gedaan zouden moeten hebben. Vanaf dat moment vervielen ook de lesuren die we moesten besteden aan het PWS.

11 november, kregen we feedback over deze eerste versie, 'het werk was veelbelovend, de opzet was goed, de deelvragen moesten verder worden uitgewerkt en voetnoten ontbraken nog' aldus onze begeleider: meneer Kamsteeg. Met het niet direct noteren van de bronnen en voetnoten, hebben we het onszelf onnodig lastig gemaakt, het terugvinden van de gebruikte bronnen zijn een stuk lastiger dan de bronnen in de eerste plaats opzoeken, zo bleek. Ook de literatuurlijst moesten we de laatste dagen nog maken.

De inleverdatum zou 2 januari zijn, dus moesten we de laatste maand van het jaar haast maken met het inplannen ons interview en het gedaan krijgen van het overige werk. Gelukkig reageerde de heer van Rossem snel en konden we na een mailtje op 14 december, 17 december het interview al telefonisch afnemen. Al snel bleek het ongelukkig gekozen dag, we hadden namelijk herkansingen, tot 13:20. Het afgesproken tijdstip hadden we om 13:15 bepaald en moest dus worden verplaatst naar 13:30. Nog steeds een te krappe marge, maar uit ongemak om de datum of het tijdstip zo kort dag te verplaatsen, lieten we hem staan. Jesse zijn toets liep uit door miscommunicatie tussen docenten, dit zorgde voor wat onrust, we konden hem namelijk ook niet bereiken. Casper en Laurens besloten vervolgens om het interview met z'n tweeën telefonisch af te nemen. Dit ging verrassend goed, zonder vragen voorbereid te hebben kwam er al snel een gesprek, of eerder monoloog, op gang die ons voorzag van een overdosis kennis Amerikaanse politiek in 13 minuten. We hadden ook het idee dat de heer van Rossem het leuk vond om ons te helpen: 'interessante theorie', en geïnteresseerd was naar het eindresultaat: 'ik ben erg benieuwd wat jullie ervan maken'. Jammer genoeg ging er iets mis bij het opnemen van het gesprek waardoor we maar weinig uit het interview konden quoten. Het was alom een leerrijke ervaring, waarbij we zowel veel theoretische kennis op gedaan hebben als praktische. We hebben die dag gelijk dagen in de vakantie ingepland om er als groepje aan te werken maar omdat Jesse er niet bij was, bleek hij uiteindelijk niet beschikbaar voor de afgesproken dagen.

In de kerstvakantie had Laurens' moeder nog een suggestie voor een interview, ze kende wel iemand: Peter Bootsma zou interessant zijn om mee te praten. Het regelen van het tweede interview kwam snel van de grond en na wat mailcontact stond ons op 29 december een gesprek te wachten met de groene burgemeester van Groningen. Jesse kon hier niet bij zijn omdat dit een van de dagen was die Casper en Laurens hadden afgesproken in zijn afwezigheid. We werden geadviseerd door de heer Bootsma om zijn nog niet gepubliceerde essay te lezen en wij werden positief verrast door de inhoud. Het interview konden we via Zoom doen wat goed werkte. Ook dit interview was een leerrijke ervaring waarbij we zijn eigen voorstel konden onderwerpen aan verscheidene kritische vragen. Zijn concept was er een met veel ruimte voor eigen invulling en daardoor was er ook veel ruimte voor vragen. We bemerkten een open welwillende houding vanuit de heer Bootsma wat ons hielp om zijn essay te begrijpen en het een leuk interview te maken. Dezelfde dag heeft Laurens gewijd aan het uitwerken van de verschillende voorstellen en Casper om verder uit te weiden over de theorie van de Amerikaanse democratie.

Een week voor de inleverdatum, op 7 januari, besloten we dat we een taakverdeling moesten maken om tot een goed eindproduct te komen, er moest nog veel werk gebeuren. We besloten dat we het laatste weekend alles af wilden hebben en dat we dan de laatste week met feedback van onze begeleider aan de slag konden gaan. Dit liep anders, het laatste weekend heeft niemand van ons groepje gebruikt om aan het profielwerkstuk te werken, dit door weinig motivatie en een deadline die nog ver leek. Dit betekende wel dat we de laatste dagen nog hard aan de slag moesten

om alles, op tijd, af te krijgen. De dinsdag na dit weekend hadden we een bespreking met onze begeleider en kregen we hele gerichte adviezen, hierdoor konden we heel gestructureerd werken naar een eindwerkstuk wat in onze ogen en die van onze begeleider compleet zou zijn. Casper kon wegens ziekte niet bij dit gesprek zijn, dus hebben we hem alles medegedeeld via onze PWS appgroep.

Laurens heeft zich vooral gericht op het schrijven van: **Hoe kun je het systeem verbeteren?** Dit heeft Laurens op 29 december, 13 januari en 14 januari gedaan. Laurens was het best geschikt om de voorstellen te schrijven omdat hij de meeste kennis over dit onderwerp bezit dit doordat hij 'Tegen de verkiezingen' heeft gelezen en bij het interview van de heer Bootsma was. Daarnaast heeft hij op 1 mei: 'De oorsprong van de democratie' en op 28 oktober: 'Hoe zit de Amerikaanse regering in elkaar?' geschreven. Op 13 en 14 januari heeft hij het logboek geschreven. Op 14 januari heeft hij ook de inhoudsopgave compleet gemaakt en de aanbevelingen voor vervolgonderzoek geschreven. Hij heeft op 15 januari de conclusie geschreven en alles nog een laatste keer doorgelopen.

Casper is bezig geweest met het kopje over democratie en hoe de democratie terugkomt in het Amerikaanse systeem. Dit heeft hij gedaan tijdens de PWS lessen in september. Om precies te zijn op 7 september, toen begon hij met de democratie. Vervolgens hadden we geen PWS uren meer en heeft hij aan het stuk democratie in het Amerikaanse stelsel gewerkt in september. Vervolgens heeft hij op 11 Januari de inleiding geschreven. Hiervoor heeft hij recente maar ook oudere voorbeelden gebruikt die voor ons duidelijke aanleidingen waren tot het schrijven van dit PWS. Ook heeft Casper de bronnen op APA volgorde gezet. Dit deed hij op 14 Januari. Natuurlijk hebben wij allemaal zelf de bronnen verzameld in het document die wij hebben gebruikt voor het stuk dat we hebben geschreven.

Jesse is begonnen bij de eerste deelvraag van het PWS. Deze deelvraag bestaat uit veel theorie en heeft hij uit verschillende bronnen gehaald. Daarna heeft hij de een na laatste deelvraag geschreven, voor deze deelvraag heeft hij veel inspiratie gehaald uit artikelen van Maarten van Rossem. De deelvraag ging vooral over de tekortkomingen van het Amerikaanse systeem en hier heeft Maarten van Rossem een sterke mening in en daardoor was hij voor ons dan ook de perfecte persoon om te interviewen. Na deze twee deelvragen ging er een hoop tijd overheen voordat we weer verder gingen schrijven en toen de einddatum in zicht kwam beseften we ons dat we meer tekst nodig hadden. Jesse heeft daarom een nieuwe deelvraag bedacht. Deze deelvraag gaat over de geschiedenis van Amerika. Laurens had eerst een samengevat stukje van de geschiedenis in de derde deelvraag geschreven maar het belang van de Amerikaanse onafhankelijkheidsstrijd op de huidige democratie is te groot om kort te behandelen. Daarom hebben we nu een uitgebreide deelvraag die behandelt hoe de Amerikaanse democratie is geworden zoals die nu is. Natuurlijk moest de derde deelvraag nu ook aangepast worden op deze nieuwe deelvraag en daarom heeft Jesse het stuk over de politieke partijen erbij geschreven.

De laatste dagen hebben we effectief besteed om na school het PWS helemaal af te schrijven en tot een goed eindresultaat te komen. We kijken terug op een goede samenwerking met onze begeleider, meneer Kamsteeg, die op de goede momenten aan de de bel trok en heel concreet en effectief hulp bood. Onderling is het contact niet altijd even makkelijk geweest door ziekte of andere verhinderingen die ons belette om alle gesprekken en interviews als compleet groepje te doen. Het WhatsApp contact was soms wat stroperig door het soms wat late reageren van

groepsgenoten. Op de bepalende momenten voor de deadline werd er dan weer gezamenlijk hard gewerkt en was de taakverdeling natuurlijk.